ŁOS POLSKI

LA VOZ DE POLONIA

OFICJALNY ORGAN FEDERACJI TOWARZYSTW I ORGANIZACYJ "DOM POLSKI" W ARGENTYNIE.
PERIODICO OFICIAL DE LA FEDERACION DE LAS SOCIEDADES Y ORGANIZACIONES POLACAS "DOM POLSKI" EN LA REPUBLICA ARGENTINA.

eny ogłoszeń; Strona—$ 300.00; ½ strony—$ 160.00; ¼ strony 85.00; 1 cm. w kolumnie $ 1.20. Miesięcznie 1 cm. w kolumnie 15.00 Przy dłuższych umowach zniżka.

Redakcja i Administracja Dirección y Administración: BUENOS AIRES, CALLE SAN JOSE 1451. U. T. 23, Buen Orden 7947.
Administracja czynna w dnie powszednie od g. 9-ej rano do 7-ej w. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej do 8-ej wiecz.

Warunki prenumeraty tygodnika: Rocznie $ 5.— półrocznie $ 3.—, kwartalnie $ 1.50.
Dla członków Federacji „Dom Polski" cena o 25 proc. niższa.

ŃO X ROK. CONTRALOR POSTAL 1218 BUENOS AIRES NIEDZIELA 11 WRZEŚNIA 1932 CENA NUMERU 10 CENT. Nr. 507.

Początek wojny w Chaco

Armja Boliwji zajęła fort Paraguayski Falcon

Asuncion, Havas. — W wywiadzie z korespondentem biura Havas, oświadczył kanclerz Benitez, że po zajęciu przez Boliwją fortu Falcon cały świat może łatwo stwierdzić, że stroną napadającą jest Boliwia.

W dalszym ciągu dodaje, że po otrzymaniu urzędowej wiadomośći o zajęciu fortu, wystosuje do krajów neutralnych odpowiednią notę.

GROŹNA SYTUACJA

Asuncion, Havas. — W kołach rządowych utrzymuje się wersja, że po zajęciu fortu Falcon, Boliwja przystąpi do generalnej ofenzywy.

Wobec tej groźby, rząd i naród paragwajski zachowują zupełny spokój.

KONFLIKT BOLIWJI Z PARAGWAJEM

Asuncion, Havas. — Korespondent angielski po powrocie z frontu telegrafuje, że zajęte forty paragwajskie zostały znacznie wzmocnione przez boliwijczyków.

Donosi on także, że Boliwja wstrzymała mobilizacje, ze względu na wielkie odległości, które utrudniają przebycie kontyngentów dawno już wysłanych; stan gościńców prowadzących z Boliwji na miejsce walki, jest w tak złym stanie, że niemożliwem jest transportowanie materjałów wojennych i aprowizacji—co utrudnia znacznie ruchy armji, podczas gdy dobra komunikacja ułatwia Paragwajowi postawienie armji na odpowiedniej stopie wojennej.

W kołach zainteresowanych przypuszczają, że Boliwja przyjęłaby wszelkie warunki, gdyby tylko uwzględnione zostały jej pretensje terytorjalne.

ŻĄDANIA NIEMIECKIE I GROŹBA WOJNY Z POLSKĄ

— o o o —

aryż, Havas. — W oczekiwaniu dpowiedzi rządu francuskiego na ądania Niemiec w sprawie równouprawnienia zbrojeń, „Echo de aris" zapewnia, że zna decyzje owziętą przez rząd i która formułuje się następująco:

rzypomnienie Niemcom treści arkulu 164 traktatu Wersalskieo, który mówi, że powiększenie brojeń Niemiec, nie może nastąć bez uprzedniego zezwolenia Li Narodów. Żądania Niemiec równouprawnienia jest zupełnie przeciwnem wyżej podanemu arkułowi, według którego może yć tylko mowa o zmniejszeniu brojeń Niemiec, a nie o zwiększe u.

Premjer Herriot jest zdania, że rzed omawianiem żądań niemiecich, należałoby wprzód stworzyć rganizacje, którąby była dość sil a, dla zapewnienia pokoju międzynarodowego.

„Le Populaire" pisze: Według nformacji, jakie mogliśmy otrzymać, odpowiedź rządu odbiega daleko od punktu widzenia socjalistów. Ażebyśmy mogli omawiać dalej tą kwestję musimy znać treść spodziewanej odpowiedzi.

„Journal" pisze: Z dwóch rzeczy, jedna. Albo Niemcy żądają równości na podstawie treści traktatu Wersalkiego i w takim razie kwestja ta należy do decyzji konferencji uzbrojeń albo teżchcą oni stworzyć nowe warunki i w takim razie obchodzi to wszystkich tych którzy podpisali traktat Wersalski."

„Journal" pisze dalej, że premjer Herriot, postawi żądania niemieckie pod ostrą krytykę, ponieważ bawią się ogniem, a minister wojny von Schleicher oskarża Polskę jakoby zagrażała granicom Wschodnich Prus. Stwierdzonem jest, że Niemcy puszczają już krwawą mgłę, przez którą narody będą musiały sprawy te zobaczyć jasno.

— o —

Rozpaczliwe Położenie W Mandżurji

Charbin, Havas. — Wylew rzek Ahif i Chen Chu Han doszedł do niebywałych rozmiarów. Śluzy na obu rzekach są przerwane.

Miasto Charbin ma wygląd małej wyspy otoczonej wezbranemi wodami. Wszelkie komunikacje są zupełnie odcięte.

Sytuacja pogarsza się z każdą godziną, na domiar złego, wybuchła cholera w miejscowościach położonych na wzgórkach otaczających Charbin.

Dalszy ciąg odczytów w DOMU POLSKIM

Podajemy do ogólnej wiadomości Sz. Rodaków, iż w niedzielę dn. 11 b. m. o g. 18-ej popoł. odbędzie się ciąg dalszy

ODCZYTU DYSKUSYJNEGO

„MARSZAŁEK PIŁSUDSKI W ODBUDOWIE POLSKI" W CZASIE OD ROKU 1920-go DO OBECNEJ CHWILI.

prelegent: p. St. Kowalewski.

Odczyt ten jest dalszym ciągiem cyklu odczytów prowadzonych przez Komisję Oświatową przy Zarządzie Federacji „Dom Polski", na różne tematy żywo interesujące naszą brać emigrancką, które kontynuowane będą systematycznie, w każdą niedzielę.

Temat każdego odczytu i nazwisko prelegenta podawane są do wiadomości ogółu za pośrednictwem organu Kolonji „Głos Polski"

Wejście dla wszystkich bez wyjątku — bezpłatne

RODACY ! ! PRZYBYWAJCIE LICZNIE NA WASZ UNIWERSYTET ROBOTNICZY !.!

Komitet Oświatowy przy Federacji „DOM POLSKI"

PODATEK FASZYSTOWSKI WE WŁOSZECH

Rzym, Havas.—Zaprowadzono nowy podatek w postaci 5 centimów od każdego rachunku w hotelach i kawiarniach. Dochód z tego nowego podatku jest przeznaczony dla towarzystw dobroczynnych faszystowskich.

„Niepodległa„ Mandżurja i Liga Narodów

— o o o —

Można nazwać conajmniej dziwem zachowanie się Ligi Narodów obec stworzenia przez Japonję owego państwa Mandżurji, — tóre po obsadzeniu wojskami Mikada, ogłasza jako państwo „niepodległe".

Widocznie nie pomogły protesy Waszyngtonu, że nie uzna nowego państwa ani oficjalna interwencja Ligi Narodów, ani Waszyngton.

Liga Narodów wprawdzie starała się odwieść Japonję od zamiau oderwania jednej z największych prowincji od cesarstwa chińskiego.

Tym więc sposobem rozpoczął się pierwszy akt osaczenia Rosji od wschodu. Mylnem byłoby bowiem przypuszczenie, że Liga Narodów, która od początku agresywnej polityki Japonji na Dalekim Wschodzie, patrzyła przez palce — zechce interwenjować przeciw Japonji i stanąć po stronie jednego z pokrzywdzonych członków Ligi—Cin. Akcja ta bowiem, wobec zajęcia przez Japonję Mandżurji, byłaby bardzo opóźnioną i z pewnością bezskuteczną. Motywy anektowania Mandżurji przez Japonję, są wynikiem rzekomego chaosu i nieporządków panujących w Chinach, że według starej reguły „głupi zawsze płaci"; sprawa ta rzuca ujemne światło na zakulisowe intrygi słynnych „Wielkich Czterech„ w samem łonie Ligi, która widocznie posiada sztukę patrzenia przez palce na nadużycia popełniane przez tego, czy owego członka— pod warunkiem, że akcja przeciwna samej idei Ligi, została zaaprobowaną za kulisami przez „Wielkich Czterech".

Nie ulega żadnej wątpliwości, że oddanie na pastwę imperjalizmowi japońskiemu dużego kawałka „chińskiego ciasta", jest tylko częścią planu osaczenia Rosji Sowieckiej na Wschodzie i Zachodzie.

Drugi akt tego planu nie zupełnie się udał: Polska i Rumunja podpisały z Sowietami pakt nie—agresji. Narazie więc nadzieja „Wielkich Czterech" bliskiego zlikwidowania niebezpieczeństwa komunizmu znacznie osłabła i kryzys wszechświatowy przedłuży się na czas nieograniczony. Chyba, że egoizm „Wielkich Czterech" skończy swój niesamowity żywot i narody zrozumieją ostatecznie, że tylko szczerą współpracą i zrozumieniem wspólnych interesów mogą dojść do stałego pokoju, bez szukania ofiar w słabszych przeciwnikach.

—o—

NOWA MONETA ZŁOTA WE FRANCJI

Paryż, Havas. — Fabrykacja nowej monety, którą rozpoczęto przed dwoma laty, ma być zakończoną w tym roku.

Wybito za 1 miljard złotych 10 frankówek i 400 miljonów sztuk złotych 20 frankówek.

Oprócz tego mennica ma jeszcze wybić monety złote 5-cio frankowe, a w najbliższej przyszłości będą wypuszczone drobne bilety zdawkowe emisji Banku Francji.

SPRAWOZDANIE CYFROWE BEZPŁATNEJ JADŁODAJNI

ZA PIERWSZY MIESIĄC OD1 SIERPNIA DO 31 SIERP. 1932. PROWADZONEJ PRZEZ FED. POLSK. TOW. „DOM POLSKI"

Przewidywania organizatorów bezpłatnej jadłodajni w miesiącu ubiegłym całkowicie się ziściły tak pod względem wysokości ofiarowanych sum, jak i frekwencji stołowników oraz kosztów prowadzenia kuchni.

Komitet Wykonawczy Bezpłatnej Kuchni w osobach pp. Ćwierzowej (z ramienia „Koła Kobiet"), St. Kowalewskiego (z ramienia Federacji „Dom Polski") i L. Spasmachera (z ramienia Tow. „Wolnej Polski") po uporaniu się z techniczną i propagandową stroną akcji zbierania funduszów (przy której poza członkami Komitetu, specjalnie się zasłużyły członkinie Koła Kobiet panie: prezesowa C. Materkowa, sekret. L. Kowalewska i członkini zarządu pana Zofja Millerówna). Komitet energicznie zajął się urządzeniem kuchni, wynalezieniem tanich źródeł zakupów e. c. t. Przyznać należy, że dzięki fachowemu ujęciu powyższych spraw tak urządzenie kuchni, jak i jej zaopatrywanie w żywność nadspodziewanie tanio i przyzwoicie się pokrywa. Urządzenie kuchni (nadzwyczaj solidne i estetyczne) zawdzięczając wyłącznej pracy członka Komitetu p. L. Spasmachera wykonane zostało w terminie, przy ogólnym wydatku $ 286 i 85 ctvs. Zawdzięczając temu, kuchnia uruchomiona została w terminie przewidzianym t. j. 31-go lipca r. b. Również i zakup artykułów uskuteczniony zostaje w pierwszych źródłach dzięki czemu za kilogram mięsa wołowego (bez kości) Komitet płaci 20 ctv. za kg. słoniny 40 ctv., za kg. chleba 10 ct., kapusty kiszonej 12 ct., pierwszorzędnej fasoli 14 ct., kg. kartofli białych 3ct., i. t. p. Zawdzięczając taniości nabywanych produktów, Komitet wydaje pierwszorzędnej jakości obiady, kalkulujące się, jak widać z pierwszego zestawienia zaledwie 13,45 centa. Ojakości wydawanych obiadów najdobitniej świadczy fakt wydawania do jednego obiadu 206 gramów mięsa (bez kości) oraz 253 gramów chleba.

Cyfrowo stan bezpłatnej kuchni za miesiąc ubiegły przedstawia się następująco:

W przychodzie: Ofiarowane przez:

Koło Kobiet	$ 100.—
Wolna Polska	" 25.—
Raduj Macin	" 5.—
Żurowie	" 5.—
Malewska Weronika	" 4.50.
Marczewski Adolf	" 10.—
Poselstwo Polskie Wydział Konsularny	" 45.—
Polska Kasa Opieki	" 45.—
Dr. Pandol Tadicz	" 18.—
Bielicki Kazimierz	" 5.—
Czyżewski Stanisław	" 5.—
Drozdowski Włodzimierz	" 5.—
Fetter Franciszek	" 5.—
Inż. Ulicki Józef	" 18.—
Macniewicz Jan	" 4.50
Czapski Józef	" 4.50.
Żach Zygmunt	" 4.50.
Helakowa A.	" 4.50.
Hajewski F.	" 4.50.
Borkowski J.	" 4.50.
Kowalewski St.	" 9.—
Miller Zofja	" 9.—
Rohman Rosa	" 10.—
Dr. Weinberg	" 5.—
Aniela de Rocca	" 50.—
Urzędnicy Poselstwa i Konsulatu	" 111 65
Biały Robert	" 4.50.
Bogusławski Roman	" 5.—
Tkacz Mikołaj	" 10.—
Jaroszewski M.	" 18.—
Banco Holandes	" 50.—
Banco Boston	" 100.—
Dancysowie	" 4.50.
Bodeń Marja	" 1.—
Czyli po stronie przychodu ogółem	$$ 715.15.

W rozchodzie:

Na urządzenie kuchni wydano wg. rachunków	$ 286.85
" produkty " " "	" 304.35.
" opał " " "	" 89.25
" hygjenę	" 7.25.
" obsługę (1 kucharz i 2 pomocników)	" 66.50.
Czyli ogółem wydatkowano	$ 704. 20.
Pozostałość kasowa na dzień 1-go września rb. wynosi	$ 10.95.
Razem	$ 715.15.

Obiadów ogółem w ciągu miesiąca wydano 3101 szt. czyli przeciętnie dziennie 100 szt. Koszt jednego obiadu w miesiącu ubiegłym wyniósł 13.45 cent. Na koszt jego złożyły się: Produkty 9,82cent. Opał, 1,27 cent. Hygjena, 0,22 cent. Obsługa, 2,14 cent. razem 13,45 cent.

Na zakończenie naszego sprawozdania pozwalamy sobie podkreślić fakt nadzwyczajnego zrozumienia tego tak humanitarnego celu przez grono ofiarodawców, którzy nicomal wszyscy, bez wyjątku ochotnie grosz swój dla ratowania głodnego wychodźcy dorzucili. Zrozumienie to, wykazane zostało w tak sympatycznej formie, że nie mówiąc już o wymownych listach banków, i stałym opodatkowaniu się urzędników Poselstwa, Konsulatu, Banku Boston i Holandes e. c. t. pojedyncze jeddnostki (jak pp. St. Czyżewski, Raduj i inni) nie czekały zwrócenia się do nich kwestarek, lecz same, oceniając ciężką pracę Komitetu, zgłaszają się doń ze swymi datkami.

Ten wysoce obywatelski i humanitarny czynnik, oprócz ułatwiania i uprzyjemniania Komitetu w jego żmudnej pracy, świadczy wyraźnie, iż poziom etyczny naszej kolonji jeszcze nie spadł tak nisko, byśmy mieli w nią zwątpić o tyle, aby uwierzyć, że możemy doczekać się takiej chwili, by dotknięty kryzysem gospodarczym tułacz—wychodźca polski miał naprawdę w Argentynie umrzeć z głodu.

W imieniu tych głodnych, których kuchnia od ostatecznej zagłady ratuje — **Cześć Wam za to szlachetni ofiarodawcy !**

Komitet Wykonawczy Bezpłatnej Kuchni przy Federacji „DOM POLSKI"

(—) M. Ćwierzowa. (—) St. Kowalewski. (—) L. Spasmacher

KRONIKA ARGENTYNSKA

Odsłonięcie pomnika Bernardino Rivadavia

PIERWSZEGO PREZYDENTA KONSTYTUCJONALNEGO ARGENTYNY

„Jest możliwem, że dziś nie uzna się szlachetności i szczerości moich zapatrywań, lecz liczę, że conajmniej w przyszłości uczyni to historja".

To zdanie napisane było w zrzeczeniu się prezydentury, przez Rivadavi'ę do Parlamentu argentyńskiego w roku 1827.

I rzeczywiście były to słowa proroctwa, bo kiedy ucichły właśnie wśród odrębnych prowincyj Argentyny, świeżo uniezależnionej od Hiszpanji, historja w szeregu ludzi najzasłużeńszych w ukształtowaniu się młodej podówczas republiki, podaje i podkreśla niespożyte prace Rivadavi.

Już w czasie 2-ej inwazji wojsk angielskich w Buenos Aires, Rivadavia broni kraju jako żołnierz i później—oficer. Nie posiadając wykształcenia średniego, sam się dokształca, odznaczając się tak wybitnie w swoich rzeczowych przemówieniach, że zostaje wybrany do pierwszego triumwiratu z Puerredonem i Chielan'ą.

Triumwirat ten, przekształca ostatnie ślady panowania Hiszpanów, stwarzając regulamin, który podporządkowuje temuż triumwiratowi — Zgromadzenie Reprezentantów Narodu, a nie jak było przedtem odwrotnie.

Uśmierza ostatnie powstanie realistów hiszpańskich, surowo karząc winnych, a gdy wojska portugalskie usiłują podbić młodą republikę, odpiera najazd ten, zawierając najpierw rozejm, a później traktat pokoju i przyjaźni z Portugalją, przez co wzmacnia nazewnątrz Argentynę.

Kiedy wstąpił do składu ministerjalnego gabinetu gubernatora jen. Rodriguez'a, obejmując tekę spraw wewnętrznych, uważa za niezbędne, rozszerzyć kulturę narodową i w tym celu zakłada nowe uczelnie i otwiera szkoły elementarne. Ponieważ na wszystkie prowincje istniał tylko jeden uniwersytet i to prowadzony wyłącznie w kierunku religijnym, Rivadavia pierwszy uważa to za zgubne i otwiera niezależny uniwersytet, istniejący obecnie w Buenos Aires, przez co wywołuje protest i niechęć w stosunku do siebie — władz kościelnych.

Niezrażając się tym, powołuje do pracy społecznej kobietę argentyńską, zakładając Towarzystwo Dobroczynności i powierzając temuż Towarzystwu nadzór nad szkołami dziewcząt, zarząd i administracje Domów Podrzutków, Schroniska dla Sierot, zakłady dla obłąkanych i Szpitale dla Kobiet. Przeprowadza tak zw. „Prawo Zapomnienia" amnestując przestępstwa natury politycznej.

Niezmordowany w dalszym ciągu, w zakresie rolnictwa i racjonalnej hodowli bydła, przeprowadza prawo wzbraniające nadawania lub sprzedaży ziemi należącej do państwa, oraz zawierania kontraktów dzierżawy na długi przeciąg czasu. Wprowadza do Argentyny rasowe owce „merynosy", krzyżując je z rasą australijską i, od tej pory zaczyna rozwijać się racjonalna ich hodowla.

Celem pobudzenia handlu i obiegu pieniędzy, zakłada Bank Handlowy.

Po rewolucji, oswabadzającej Argentynę w roku 1810, która nietylko na zawsze zerwała węzły z Hiszpanją, ale i w dużym stopniu wpłynęła na niezależność duchowieństwa Południowej Ameryki w stosunku do Rzymu. To jednakże wpłynęło na osłabienie dyscypliny kościelnej i pociągnęło za sobą rozwiązłość w życiu duchowieństwa tak, że Rivadavia przedstawił projekty dwóch praw O zależności Kościoła od władz państwowych i O zniesieniu klasztorów.

Pierwsze prawo zostało zatwierdzone przez Zgromadzenie Ustawodawcze, drugie w większości upadło. Mimo to, wywołało ostrą nienawiść i zaciekłość ze strony duchowieństwa, którego echa doszły do naszych czasów.

Posądzono go zupełnie niesłusznie za wroga religji i uczyniono te wersje, jako hasło, pod którego przywódcy w prowincjach Facundo Quiroga, popełnili szereg mordów, grabieży i wojen braterskich.

Kiedy powierzono mu misje dyplomatyczną w Europie, Rivadavia czas wolny spędza w bibljotekach, ażeby dojść do większej wiedzy.

Pomimo przesądów, pozostawił w ówczesnym kole inteligencji wielu zwolenników i po powrocie swoim zostaje wybrany w roku 1824 na pierwszego konstytucjonalnego prezydenta Argentyny.

Wielu poważnych historyków pisze mylnie, przypisując, że krewowanie prezydentury, uczynione było celem zmniejszenia wpływów gubernatorów poszczególnych prowincyj, podporządkowując ich władzom naczelnym, ale to w dzisiejszem świetle historji inaczej się przedstawia, a mianowicie kiedy uchwalono to prawo zasadnicze, poszczególne prowincje rządziły się swojemi prawami, a Konstytucja nie była jeszcze opracowana w szczegółach i koniecznem było choćby na zewnątrz kraju, wysunąć ten pewnik, jako niezależności, całości bezpieczeństwa obrony i pomyślności narodowej.

Po objęciu prezydentury, przesyła do Kongresu projekt prawa, ażeby miasto Buenos Aires, zostało stolicą państwa i, że rząd przejmuje wszelkie zobowiązania, uczynione przez prowincje. Po zwalczeniu dość silnej opozycji, projekt ten zostaje przyjęty 26 głosami, przeciw 14 i to znowu zwiększa nieporozumienia z prowincjami, spotęgowane następnie przez uchwalenie Konstytucji, łączącej poszczególne prowincje w jednolitą całość. Odrzucają to jednak rządy prowincjonalne, co w konsekwencji wywołuje krwawe walki wewnętrzne, między zwolennikami i przeciwnikami Konstytucji.

Podczas tej anarchji, Rivadavia chce zawrzeć pokój z Brazylją i wydał odnośne rozporządzenie ministrowi Manuelowi Garcia, lecz ten nieoględnie i z lekkomyślnością podpisuje prowizoryczne warunki pokoju, w których Argentyna zrzeka się praw, co do terytorjum obecnego Urugwaju i oddaje go pod opiekę Brazylji.

Chociaż natychmiast Rivadavia wydaje dekret wyjaśniający swój protest i wykazujący instrukcje dane p. Garcia, nie mógł już napokoić opinji publicznej, rozgorączkowanej tym upokorzeniem, wobec czego zrzeka się prezydentury Republiki.

W tych to, ogólnych zarysach można skreślić postać Rivadavi, jego czyny i niezasłużony upadek przez źle wykonaną misję, tembardziej, że dobrowolnie wygnany, zmarł na obczyźnie.

Jednakże słowa Rivadavi, zacytowane na początku tego artykułu, spełniły się. Nowa generacja, historja i osądzenie prac, słusznie oceniane są obecnie i to odsłonięcie uroczyte pomnika—grobowca na Plaza Once, w którym prócz władz państwowych, brało udział około 50 tysięcy dzieci i młodzieży szkolnej, ustawionej podwójnym szpalerem od Recoleta — świadczy również liczna manifestacja ta, o uczuciach sympatji i należnego hołdu, tej wielkiej postaci prawdziwego męża stanu.

ECHA OBCHODU „CUDU NAD WISŁĄ" W PUEBLO NUEVO

Jedno z najmłodszych, a jak słyszę w ostatnich czasach nadzwyczaj ruchliwe Towarzystwo Polskie w Pueblo Nuevo obok Rosario, urządziło dnia 20 sierpnia obchód rocznicy **„Cudu nad Wisłą"**, a ja, gdy się o tem dowiedziałem, pomimo że nie miałem zaproszenia (ponieważ wila, której jestem właścicielem niema numeru i jest przenośną, a więc nie mogli mieć adresu) udałem się tamże.

Już zdaleka powiewały bandery (Polska i Argentyńska), a tłumy ludzi stojące przed lokalem Towarzystwa wskazywały, że obchód zapowiada się nadzwyczaj licznie.

Z powodu przewidzianego przepełnienia scenę urządzono na podwórzu, które chociaż dosyć duże, nie mogło pomieścić zebranych gości. Punktualnie o godz. 21-ej Prezes Towarzystwa p. Matras (nadzwyczaj sympatyczny człowiek i jak się później dowiedziałem, sercem i duszą oddany pracy tow.) przywitał zebranych dziękując im za tak liczny udział, a zarazem wyjaśnił znaczenie tego obchodu, kończąc mniej więcej słowami: „Cudu tego dokonał p. Marszałek Piłsudzki w głównej mierze zawdzięczając temu, że cały naród zostawiając właśnie polityczne na boku, jak jeden mąż chwycił za oręż; tak i my tutaj powinniśmy wszyscy zostawić waśnie i kłótnie i jak jeden mąż wziąć się do pracy w towarzystwie tutejszym, a jestem pewien, że nie odczujemy teraźniejszego kryzysu i inne narodowości będą nas poważały.

Po przemowie prezesa, miał odczyt kierownik Patronatu z Rosario p. Dutkiewicz, o historji „Cudu nad Wisłą„ i jego znaczeniu, zaś po odczycie jeden z czł. tow. wypowiedział deklamację okolicznościową, M. Konopnickiej p. t. „Po Bitwie z r. 1794„, poczem kółko amatorskie po kierunkiem p. Płocharczyka odegrało komedję pt. „Krysia w Krynicy", która wypadła wspaniale. Na szczególne wyróżnienie zasługuje p. Wichrowa (w roli Krysi), która w ostatniej chwili biorąc rolę (bo zaledwie na tydzień przed przedstawieniem) odegrała ją wprost artystycznie.

Po przedstawieniu amator. odbyła się zabawa taneczna i goście bawili się do białego rana. A ja wprost zapomniałem, że jestem na obczyźnie i rano z bólem serca musiałem pożegnać tak miłe tow. i ich gospodarzy i wracać do gorzkiej rzeczywistości i swojej „willi„, rozważając po drodze nad słowami p. prezesa.

Włóczęga.

ŻYCZLIWYM DORADCĄ
BĘDZIE ZAWSZE DLA PANA
BANK P. K. O
BANCO POLACO
POLSKA KASA OPIEKI
S. A.
Av. LEANDRO N. ALEM 484 Buenos Aires
Wkłady oszczędnościowe na książeczki przyjmuje począwszy od 1 pesa
PRZEKAZY DO POLSKI
KARTY OKRĘTOWE. - LLAMADY
po najniższych cenach
Reprezentacja Syndykatu Emigracyjnego w Warszawie
Udogodnienia w wyrobieniu dokumentów
BANK CZYNNY OD 9 DO 19, W SOBOTY OD 9 DO

NAUCZYCIELKA z ukończonem konserwatorjum muzycznem udziela lekcji gry na fortepianie w domu i poza domem. — Wszelkie stopnie nauki.
PASAJE BEAGLE 3425
pomiędzy c. Campana i Concordia, Deseado i Coronel C. Diaz

KOMUNIKAT HANDLOWY SELSTWA
„Wydział Handlowy przy selstwie Polskiem w Buenos A. poszukuje poważnych reprezentantów na następujące polskie tykuły:
1. Malowane wzory do haftu bót ręcznych.
2. Wyroby przemysłu ludowego (serwety, firanki, ręczniki
3. Zabawki Blaszane.
4. Wyroby Szklane.
5. Narzędzia Stolarskie.
Zainteresowane osoby proszone są o zgłoszenie się do Kancelarji Poselstwa w godzinach od do 13, przy ulicy Rodriguez P. nr. 2012".

SANSON DRATMAN
ESCRIBANO PUBLICO
(REJENT)
c. Gaona 2752.

H.M.CASTRO ESCALADA
LICYTATOR
CERRITO 466, 4 p. SCHODY 45
Kupno i sprzedaż domów i terenów
Komisje, sprawy administracyjne i t. p.
— o —
H. M. CASTRO ESCALADA
REMATADOR
CERRITO 466, 4 PISO ESC. 45
Compra—Venta de casas y terrenos, remates, comisiones, asuntos administrativos.

BIURO ADWOKACKIE
DRA. JÓZEFA WOLIŃSKIEGO
— o o o —
We wszystkich sprawach sądowych zwracajcie się do biura prawniczego, jak to: Cywilnych, Handlowych, Kryminalnych, a także w nieszczęśliwych wypadkach na miejscu pracy, dajemy porady.
Ulica LAVALLE 1328, Nr. pokoju kancelarji 15 i 16.
Godziny przyjęć: od 13-ej do 19-ej popołudniu.
Dla Czytelników „Głosu Polskiego" porady udziela się porady darmo codziennie od g. 18-ej do 19-ej U. T. 38. 7001

CLINICA VEDICA
„SARMIENTO"
obsługiwana przez specjalistów
Choroby weneryczne (606 - 914
Słabość i niemoc płciowa. Leczenie szybkie, niebolesne, bez potrzeby opuszczenia zajęcia.
CHOROBY SKÓRNE. — Egzemy i wyrzuty. Nowoczesna metoda leczenia.
Reumatyzm, Astma, Palpitacje Serca
CHOROBY ŻOŁĄDKOWE. — Kwasy i wrzody. Leczenie dokładne.
GARDŁO, NOS I USZY. — Szum w uszach, głuchota, materja, polipy.
CHOROBY KOBIECE. — Macica, jajniki, zaburzenia w perjodach. — Obsługa lekarska w specjalnych gabinetach.
PROMIENIE ULTRAWIOLETOWE. — Elektryczność lecznicza.
PORADY 3 Pezy
TANIE ABONAMENTY
Godziny przyjęć od 10 do 12 i od 14 do 22.
W niedzielę i dni świąteczne od 10 do 12
JUIPACHA 347.

CZY BYŁEŚ NA SAN JOSE 1451? CZY JESTEŚ CZŁONKIEM „DOMU POLSKIEGO?

NIEDZIELNE ZEBRANIE MIESIĘCZNE W „WOLNEJ POLSCE"

Mimo pesymistycznych początkowo zapatrywań i obliczań—zebranie odbyte ostatnio w Wolnej Polsce było pierwszorzędną atrakcją dla zebranych członków.

Na pierwszy ogień poszło absolutorjum, dla zarządu, który powiadomił na porządku dziennym kwestję swojej dymisji in corpore.

Przewodniczący zebrania obywatel prezes Spasmacher zapoznał zebranych o szwankach i pewnych niedomaganiach pracy zarządu, dając do zrozumienia, iż stosowne do pewnego stopnia „gwałcenie" nie daje absolutnie żadnych rezultatów, i wobec tego po porozumieniu się całego zarządu zgłasza dymisje swoją i całego zarządu.

Na zapytania niektórych członków co jest istotnym powodem ustępowania, ob. prezes wzbraniał się z publicznem wyjaśnieniem, że wyręczył go w tem członek mający sedno rzeczy, i przyczynę zgoż.

Ob. St. Kowalewski wyjaśnił zebranym, że doszły go posłuchy jakoby znajdowały się tu pewne jednostki, dla których osoba prezesa ze względów religijnych była niepożądaną.

„Czyżby dlatego właśnie rzucano człowiekowi kłody pod nogi człowiekowi, który z wielkim entuzjazmem pracuje dla dobra naszej organizacji.

Odpowiedzi usłyszeliśmy bladej. Nie było zdecydowanej opozycji, jedynie obywatel Bogusławski, w replice swojej zaznaczył, iż osadniczo zgadza się z poglądami ob. St. Kowalewskiego, i osobiście szanuje i uznaje pracę ob. prezesa, zaznaczając jednak, iż w razie przyjęcia wniosku ob. St. Kowalewskiego o nieprzyjmowaniu do wiadomości dymisji całego zarządu, jedynie dookopywanie dwuch ewentualnie trzech członków zarządu,—każdy członków obecnego zebrania powinien być propagatorem tej idei, iż kwestja religji jak zaznaczył ob. Kowalewski nie powinna odgrywać w „Wolnej Polsce" roli.

Wniosek ob. Kowalewskiego przeszedł absolutną większością głosów i, ob. Spasmacher dziękując zebranym za zaufanie obowiązki prezesa „Wolnej Polski" przyjął ponownie. Odpowiedzią tego były szczere oklaski.

W tym samym duchu przemawiał również ob. Marczewski i inni.

Przewidywania — zawiodły „Wolna Polska" nie poraz pierwszy wykazała swój postęp, nie poraz pierwszy członkowie Jej wykazali wolnomyślne zapatrywania. Sądzić należy z jednolitego zrozumienia i interpretowania sprawy, że „Wolna Polska jest nawskroś wyzwolona ze wszystkich wpływów zacofaństwa, że Towarzystwo to, naprawdę znajduje się na bardzo wysokim poziomie intelektualnym.

W czasie namiętnej dyskusji nie szczędzono i gorzkich słów prawdy niektórym członkom, jednakże w konkluzji wniosków podanych pod głosowanie, wyczuło się wielkie zrozumienie sprawy.

W myśl przyjętego wniosku ob. St. Kowalewskiego, dokoptowano na stanowisko sekretarza p. J. Bogusławskiego, — skarbnika p. A. Bednarza, reszta członków zarządu pozostała na swych stanowiskach.

W dyskusjach zabierali głos pp. Bogusławski, Bednarz, St. Kowalewski, Kowalewski K. Pleśniak, Marczewski A., Dr. Materko, Żach i inni.

Zebranie rozpoczęte o g. 7-ej z min. zakończono punktualnie o g. 10-ej wieczór.

Zjazd Tow. Polsk. w Misiones i Paragwaju

Podając poniższy tekst nadesłanej korespondencji z Misiones, — z wielkiem zadowoleniem stwierdzamy, że sprawne organizowanie się Polaków w Aregentynie posuwa się wielkiemi krokami naprzód.

Fed. Zw. Tow. „Dom Polski" życzy centralnej placówce na terenie Misiones, jaknajpomyślniejszych rezultatów na przyszłość i wyraża tą drogą wybranemu prezydjum życzenia najszybszej realizacji wytycznych wysuniętych przez Zjazd Tow. Polskich w Misiones i Paragwaju.

W dniach 28 i 29 sierpnia r. b. odbył się w Posadas, stolicy terytorjum Misiones, Zjazd Roczny „Związku Polskiego", federacji towarzystw misjoneńskich i paragwajskich. Mimo złej pogody i kiepskich dróg, delegaci stawili się licznie, a szereg towarzystw odległych, nadesłało listy usprawiedliwiające i solidaryzujące się z akcją związkową. Emigracje zarobkowa w głębi Argentyny przed stawiał gość z dalekiego Comodoro Rivadavia p. Karol Tor, który przybył do Misiones celem osiedlenia się na ziemi.

Dwudniowe obrady Związku Polskiego obfitowały w szereg owocnych poczynań.

Przedewszystkiem Związek umocnił swą budowę wewnętrzną przez przedyskutowanie i jednomyślne przyjęcie jednolitego statutu, który obowiązuje odtąd wszystkie towarzystwa, należące do związku. Statut został przygotowany według wzorów federacji istniejących w Polsce, i przewiduje czynne popieranie przez wszystkie towarzystwa szkółek języka polskiego, bibljotek, wzajemną pomoc między towarzystwami oraz formowanie kapitału społecznego celem zabezpieczenia dorobku kulturalnego osadnictwa.

Drugim ważnym punktem narad była sprawa osadnictwa. Prezes Spółki Osadniczej p. Kazimierz Breska zdał obszerne sprawozdanie z rozwoju Polany. Zebrani osadnicy, znawcy warunków kolonizacyjnych, zaprawieni w trudzie zdobywania ziemi tak w Argentynie, jak w Brazylji—wyrazili Spółce Osadniczej jednomyślne uznanie i zapewnili Polanie poparcie.

Przy tym punkcie porządku porządku dziennego zabrał głos Kierownik Patronatu p. Paweł Nikodem—wskazując, że obecnie w Misiones zakładają się dwie nowe kolonje: na ziemiach rządowych Campo Grande, gdzie istnieje już koło setki polskich gospodarstw, oraz w Polanie, nad rzeką Paraną. Mówca stwierdził, że ten przyrost odbywa się wyłącznie siłami emigracji zarobkowej i osadnictwa, bez napływu z Polski. Przy ciężkiem położeniu i bezrobociu w miastach, Misiones stało się dla dziesiątek braci emigrantskiej przystanią i portem, albowiem dało im ziemię i pracę wśród swoich. Należy, aby stare osady wyciągnęły do nowo-przybywających rodaków bratnie dłonie.

Zjazd postanowił także przystąpić do wydawania własnego pisma. Organ Związku będzie pismem bezpartyjnym i ukazywać się ma na początek jako miesięcznik ilustrowany, któryby godnie reprezentował dorobek osadnika w Misiones i Paragwaju. Podczas obrad zebrano na poczekaniu, w ciągu kilku minut 600pesos na ten cel. Czcionki zostaną sprowadzone z Polski. Po zjeździe ukonstytuowała się osobno Polska Spółka Wydawnicza z członków Związku.

Ster prac związkowych na przeciąg przyszłego roku objęli: pp. Michał Zubrzycki z Apostoles w charakterze prezesa, p. Kazimierz Breska z Cerro Cora, jako wiceprezes. Do Zarządu weszli pozatem delegaci tak z osad stepowych, jak „pikad" leśnych.

Przebieg dwudniowego zjazdu był nader podniosłym.

S. S.

DRUKARNIA DOMU POLSKIEGO

SAN JOSE 1451

U. T. 23, B. Orden 7947

Wykonuje wszelkiego rodzaju roboty drukarskie Dla Towarzystw Polskich specjalnie dogodne warunki

Jedyna Polska Klinika Dentystyczna

DRA. MAURYCEGO WEINBERGA ZE LWOWA

Pierwszy i jedyny Polak-lekarz —dentysta dyplomowany przez Uniwersytet Argentyński

CORRIENTES 3770

U. T. 62 (Mitre) 6652

Specjalista w chorobach jamy ustnej, w leczeniu i rwaniu zębów zupełnie bez bólu. Zęby sztuczne z najlepszego materjału po cenach przystępnych. Przyjezdnych sprowincji załatwia się w jaknajkrótszym czasie. Gwarancja długoletnia — Porady bezpłatne

Godz. przyj. od 1—9 w. w niedz. i święta od9—12

Calle CORRIENTES 3770 U. T. 62 — 6652

BANK - PRZYJACIEL

GDY POTRZEBUJE PAN PIENIĄDZE

Być może w niedalekiej przyszłości będzie Pan potrzebował pewną sumę bądź to w celu uruchomienia dobrego przedsiębiorstwa, bądź też — kupna domku, lub nagłego ratowania swej rodziny. Zapamiętaj Pan sobie, że w naszym

ODDZIELE POLSKIM

można otworzyć rachunek Kasy Oszczędności na dobre i stałe oprocentowanie, wpłacając jedynie 5 pesos.

Dla Pańskiej wygody bank nasz otwarty jest od godz. 9-ej do 18-ej i w soboty do 15-ej bez przerwy.

Zapytaj się Pan swych przyjaciół, czy zadowoleni są z naszej obsłu gi. Zechciej Pan nas odwiedzić.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

FLORIDA 99

PUEYRREDON 175

Av. GRAL. MITRE 301 (Avellaneda) -CORDOBA 1223 (ROSARIO)

ZAUFANIE — UPRZEJMOŚĆ PEWNOŚĆ — SZYBKOŚĆ

Przygoda dwóch Polaków w Paryżu

Z Paryża donoszą: Prasa paryska — jak wiadomo — nie zawsze zbyt życzliwie odnosi się do Polaków, przebywających na terenie Francji i często byle jaką okazję kradzieży czy zabójstwa, w które wmieszane jest jakieś nazwisko o brzmieniu polskiem, wyzyskuje do pisania artykułów o „polskich bandytach" itp. Obecnie zdarzył się jednak fakt osobliwy, iż dzienniki paryskie biorą nagle w obronę dwu Polaków przed niesprawiedliwem postąpieniem władz francuskich. Okazję do tego niecodziennego wypadku dał fakt następujący:

Dwaj zaprzyjaźnieni z sobą Polacy wracała z kąpieli podmiejskiej do centrum miasta taksówką którą „zafundowali" sobie na wspólny koszt. W taksówce też nagle ze zdumieniem znaleźli skórzaną torebkę, a w niej klejnoty wartości 600. 000 franków., pozostawione przez roztargnienie jakiejś — jak się okazało — bogatej Amerykanki.

Zdumienie tem odkryciem dwaj Polacy nie wiedzieli początkowo, co dalej robić. Nagle jeden z nich przypomniał sobie, iż pewien znajomy jego jest jubilerem w Paryżu i postanowił udać się doniego z całą sprawą. Jubiler oświadczył przybyłym, iż do pewnej agencji zajmujących się odnajdywaniem zgubionych przedmiotów, wpłynęło już doniesienie o tych klejnotach, pozostawionych przez zapomnienie w taksówce, i że agencja ta wyznaczyła 40. 000 franków nagrody temu, który odda zgubioną torebkę skórzaną z biżuterją. Jubiler, który jednak zamierzał sam skorzystać cokolwiek na tej sprawie, zaczął doradzać obu Polakom aby raczej sprzedali znalezioną zdobycz i zapoznał ich nawet w tym celu z rozmaitemi pośrednikami. Jeden z tych zaproponował szczęśliwym znalazcom klejnotów 63.000 fr., jednakże interes nie został ubity.

Upłynęło od tej pory 2 miesiące Obaj Polacy mieli ciągle w swoim posiadaniu znalezioną biżuterję. Stale trapiły ich jednak wyrzuty sumienia i z tego powodu wpadli nawet w stan jakiejś chorobliwej depresji nerwowej i w każdej chwili oczekiwali zjawienia się policji, aresztowania itd. Wkońcu mając już dość przechowywania cudzej własności, postanowili zwrócić klejnoty, a nie wiedząc jak to zrobić udali się o poradę do pewnego adwokata. Adwokat doradził polskim klijentom, by złożyli natychmiast znalezioną biżuterję w policji, a równocześnie uprzedzili wyżej wspomnianą agencję dla poszukiwania zgubionych przedmiotów w celu otrzymania przyrzeczonej przez tę agencję nagrody. Znalazcy zrobili wszystko, co im adwokat doradził Jednakowoż jubiler, który przedtem miesiącami został poinformowany o całej sprawie, i chciał na niej zarobić, zirytowany pokrzyżowaniem swych planów, zadenuncjował obu Polaków do prefektury policji, która ich aresztowała. Obaj znalazcy klejnotów znaleźli się niespodzianie w areszcie, a sprawę ich ujęli w swe ręce dwaj wybitni adwokaci paryscy p. Moro Giafferri i p. Franckel. Wnieśli oni gwałtowny protest przeciwko aresztowaniu Polaków zapytując: jakiem prawem ono nastąpiło? i dowodząc, że aresztowani nie ukradli klejnotów, lecz je znaleźli, nie sprzedali ich, ani nie przywłaszczyli sobie, lecz oddali je do policji, a zatem nie mogą stać pod zarzutem żadnego przestępstwa, gdyż w najgorszym wypadku „opóźnili się tylko w wypełnieniu swego obowiązku".

Adwokaci paryscy mają nadzieję nietylko wydobycia na wolność obu polskich klijentów, lecz uzyskania dla nich nagrody w kwocie 40.000 franków, przyrzeczonej przez wspomnianą wyżej agencję dla znalazcy klejnotów.

Feder. Zw. Tow. „DOM POLSKI"

SEKCJA W COMODORO RIVADAVIA

Dnia 17 września punktualnie o g. 10-ej wiecz. w lokalu własnym

URZĄDZA

WSPANIAŁĄ ZABAWĘ TOWARZYSKĄ

na którą zaprasza wszystkie rodaczki i rodaków

ZARZĄD SEKCJI „DOM POLSKI"

w COMODORO RIVADAVIA

Bufet obficie zaopatrzony

Muzyka Salonowa.

KUPNO I SPRZEDAŻ — (COMPRA Y VENTA)

Reconquista 1070 „Swiatowid" Bs. Aires

S. PYTLIŃSKI i W. KRASNOWSKI

Okazja wielki wybór ubrań nowych i używanych Okazja

Uwaga — Przyjmujemy wszelkie zamówienia z prowincji — Za niedokładne kupno zwracamy pieniądze po odtrąceniu kosztów przesyłki.

Ostatnie telegramy agencji Havas

POSŁOWIE PARLAMENTU W ROLI MEDJATORÓW W GROŻĄCYM STREJKU WŁÓKIENNICZYM

Manchester, Havas.—W pertraktacjach między fabrykantami i robotnikami przemysłu włókienniczego w Lancaster mają wziąć udział trzej posłowie parlamentu angielskiego.

Posłowie ci ofiarowali usługi swoje medjatorów obu stronom, które się na to zgodziły.

(Jak już donosiliśmy w poprzednich numerach naszego pisma, robotnicy przemysłu włókienniczego Manchester i Lancashire grożą generalnym strejkiem, któryby powiększył armję bezrobotnych o pół miljona robotników. Przyp. Red.)

CZĘŚCIOWE ZAKOŃCZENIE STRAJKU W BELGJI.

Mons, Havas.—W zagłębiu węglowem Charleroi powróciło do pracy w kopalniach 960. — w kopalni centralnej 282, — w Borinage 102 robotników.

Komuniści zwiększają jednakże swoje aktywności w pozostałych trzech kopalniach objętych strajkiem, rozdając broszury wzywające do przetrzymania strajku i przypominają jednocześnie, że 4 września rb. odbędzie się zjazd roczny międzynarodowej młodzieży komunistycznej, na której wszyscy robotnicy powinni być obecni.

WUJASZEK SAM I DŁUGI WOJENNE

Londyn. Havas. — Dziennik „Daily Mail'' donosi, że rząd angielski zaniechał narazie wszelkich kroków dążących do unieważnienia swoich długów wojennych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Jednakowoż rząd jest gotowym w każdej chwili wziąć udział w rokowaniach mających na celu unieważnienie wszystkich długów wojennych, które są przyczyną ogólnego kryzysu świata.

(Wiadomość ta potwierdza przypuszczenia nasze w ostatnim numerze, że wizyta gubernatora Banku Angielskiego w Nowym Yorku miała jednakże na celu pertraktacje unieważnienia długów wojennych, narazie bez skutku. Wujaszek Sam nie chce w tej chwili o podarowaniu długów,— ani mówić, ani myśleć. Przyp red.)

„NIE MA KOMUNIZMU W POŁ AMERYCE''

Nowy York, Havas.—Komitet, w którym zasiadają reprezentanci wszystkich krajów Ameryki, ogłosił komunikat, według którego nie istnieją żadne akcje ani socjalistów, ani komunistów w krajach łacińskich południowej Ameryki i oświadcza, że tak w Ameryce łacińskiej jak i Ameryce Północnej samo słowo „komunizm'' jest wyrazem wstrętu.

DYMISJA BURMISTRZA MIASTA NOWEGO YORKU

Nowy York, Havas.—Ustąpienie burmistrza miasta Nowego Yorku John'a Walkera stoi w związku z nadużyciami, jakie popełnino w administracji miasta.

Do czasu nowych wyborów, które mają się odbyć 31-go grudnia b. r. ma zarządzać sprawami prezes rady miejskiej Joseph Mac Kee.

KOMENTARZE PRASY AMERYKAŃSKIEJ W SPRAWIE DŁUGÓW WOJENNYCH

Waszyngton, Havas.—Organ trustów Nort—Amerykańskich „The Times'' omawiając kwestje anulowania długów wojennych pisze:

Kampanja prasy Hearst'a przeciw anulowaniu długów wojennych wydaje swoje owoce. Chociaż partje rządowe chciałyby postawić kwestje długów na porządek dzienny, Kongres, który jest wyrazicielem opinji publicznej, nie chce o projekcie tym nawet słyszeć.

SENATOR AMERYKAŃSKI BORAH PO STRONIE NIEMIEC.

Boise (Idaho) Havas.—Omawiając żądania niemieckie w sprawie równouprawnienia zbrojeń, senator Borah zgłasza chęć poparcia takowych, zaznaczając równocześnie, że chodzi tu właściwie o zredukowanie zbrojeń innych państw

KONGRES TRADE — UNIONS

Newcastle, Havas.—Na kongresie Trade Unionów przyjęto rezolucje w celu zwrócenia uwagi rządu na fakt, że obniżenie ceny pracy pogorszyło tylko ogólną sytuację i rząd powinien prowadzić politykę dążącą do unieważnienia długów wojennych, **obniżenia** cła na rynku międzynarodowym i rozpoczęcia robót publicznych. Kongres również proponuje kontrolę banków i opodatkowanie własności prywatnej nieruchomości.

DEFRAUDACJE FUNDUSZÓW KOŚCIELNYCH W KANADZIE

Winnipeg, Havas. — Metropolita prowincji Rupertsland Arcybiskup Stringer, zwołuje w przyszłym tygodniu konferencję, na której omawianą będzie sytuacja kościoła Anglikańskiego — wytworzona wskutek popełnionych defraudacji funduszów kościelnych w Kanadzie.

KONFERENCJA EKONOMICZNA W STESIE

Stresa, Havas. — Na konferencji ekonomicznej państw europejskich, odbywającej się obecnie w Stresie, delegat Polski — Adam Rose, przemawiając w sprawie taryf zgadza się zasadniczo z projektem obniżenia takowych, coprzyniosłoby ulgę nietylko krajom europejskim, ale także zamorskim. Zapewnia on, że nie było nigdy planem krajów rolniczych utrudniać wwóz produktów przemysłowych i, że jest możliwem obniżenie ceł produktów tego rodzaju.

Zdaniem polskiego delegata powodem obecnego kryzysu są krótkoterminowe długi i obniżenie nieproporcjonalne cen produktów rolniczych.

Dalej dodaje delegat Polski, że koła agrarne w Polsce zaproponowały otworzenia wygodnych kredytów, które powinny zaradzić obecnemu kryzysowi. W każdym jednak razie, środki zaradcze, jakieby nie uchwalono — powinny być zastosowane w jaknajbliższej przyszłości.

Kacyk Chiński Sprzedaje Muzeum Narod.

Tokio, Havas. — Donoszą z Mukdenu, że marszałek Chang—Sien-Lang, zawładnął skarbami muzeum narodowego w Pekinie, które zamierza sprzedać amerykanom, w celu otrzymania pieniędzy potrzebnych na swoją kampanję wojenną.

Amerykanie ofiarowali mu 20 miljonów yen (1 yen równa się pół dol. ameryk.) chociaż wartość muzeum oszacowane jest na 100 miljonów yen.

Chińczycy oburzeni są tym nadużyciem kacyka— i rząd w Nankinie ma prawdopodobnie nakazać aresztowanie marszałka.

AEROPLANY ANGIELSKIE OBSERWUJĄ MANEWRY NIEMIECKIE

Berlin, Havas. — W kołach rządowych komentowana jest obecność aeroplanów angielskich, które można stale zaobserwować nad brzegiem morza, nad wyspą Syltu a nawet na linji Cuxhaven—Hamburg—Rostock, gdzie odbywają się manewry niemieckiej floty wojennej pod dowództwem admirała Roeder'a.

WAŻNE DLA OSADNIKÓW POLANY

Osadnicy w Polanie spłacają ziemie wyrąbem drzewa opałowego na swych gospodarstwach i jeszcze pozostaje im przy wyrębie na wyżywienie i zakup inwentarza i wogóle na koszta związane z założeniem gospodarstwa.

Taka to pomyślna wiadomość nadchodzi z Polany. Polska Spółka Osadnicza „Wistula'', kolonizująca Polanę i dbająca o dobrobyt osadników zapewniła sobie kontraktami zbyt drzewa opałowego w Posadas dla kolei, elektrowni i innych wielkich przedsiębiorstw—w ilości zgoła nieograniczonej.

Ceny na drzewo są korzystne i osadnik ma zapewniony dobry zarobek.

Dostawa odbywa się w porcie Polana lub Naranjito.

W Polanie zakupili już ziemię następujący osadnicy: Józef Wojas, Stanisław Samiec i Jan Mroczek z Misiones, Stanisław Krzak z Bahia Blanka, Jan Rudnicki, Henryk Rudnicki, Bronisław Kisielewski, Piotr Walulik, Paweł Czuń i Piotr Prończuk przybyli z Buenos Aires; Jan Ruksza, P. Ignatowicz i T. Łukasiewicz z prowincji Buenos Aires; Kazimierz Utanowicz, Antoni Kot, Zygmunt Jejer i Aleksander Choduń z prowincji Cordoba; Stefan Zalewski z prowincji Snata Fe; Michał Demian z Wołynia Zygmunt Gruntowski z Chaco.

Ostatnio nabyli ziemię Karol Tor cztery loty z Comodoro Rivadavia, Janczak Stefan z Buenos Aires i Adam Kubiak i Wincenty Dąbski obaj z Rosario.

Koleją istnieją zniżki dla wszystkich udających się do „Polany'' czy to dla zakupu ziemi, czy też by zobaczyć i zbadać naocznie warunki pracy, wartość ziemi i możliwość kolonizacji.

Kto interesuje się „Polaną'', a mieszka w Bs. Aires, otrzyma bliższe szczegóły i informacje osobiście u p. Stanisława Pyzika w Patronacie Polskim w Bs. Aires, Av. L. N. Alem 484. Główne biuro „Polany'' mieści się w Posadas (Misiones), c. Bs. Aires 481.

WEZWANIE

Wzywam publicznie p. Zdz... wa Kachela, zamieszkałego p... ul. Medrano Nr. 3794 do jak... rychlejszego załatwienia sp... związanych z zaciągniętymi d... gami w tutejszych firmach.—

(—) Fr. Hajewski

Buenos Aires, dn. 7-go IX. 19...

AKTY TERORU W HISZPAN...

Coruña, Havas.— Miejscow... jest widownią licznych aktów ... roru. Eksplodowały dwie ... ne bomby na drodze prowadz... do jednej z fabryk i pod ba... nem domu w którym się m... przedsiębiorstwo budowlane, ... wołując postrach i znaczne s... dy.

Na szczęście obeszło się be... fiar w ludziach.

KONFISKATA PRYWATNE... WŁASNOŚCI B. KRÓLA ALF... SA XIII

Madryt, Havas.—Donoszą z ... py Cortegada, że generalny ... rektor dóbr państwowych Sr. ... geda objął w posiadanie w i... niu Rzeczypospolitej Hisz... skiej Villę Garcia, własność ... go króla, którą naród hiszpa... zakupił w roku 1905 za pom... subskrypcji i ofiarował nas... nie w darze Alfonsowi XIII.

ARESZTOWANIE KSIĘCIA ... FERNAN NUÑEZ

Biaritz, Havas. — Aresztow... w Madrycie księcia De Fer... Nunez wywołało w kołach ba... cych tutaj hiszpanów i gości ... łudniowo amerykańskich w... sensację.

Aresztowany bowiem książe ... brał żadnego udziału w poli... hiszpańskiej i nie wiedział na... o zamachu generała Sanjurjo, ... czas swej bytności w Madry... na pogrzebie swej matki.

Książe Nunez jest zięciem S... Anchorena.

WIEŃCE NA GRÓB BOHAT... RÓW NIESIONE 450 KILOM... TRÓW PIECHOTĄ

Madryt, Havas.—Trzech stu... tów z Huesca powzięło zamia... niesienia piechotą wieńców na ... by kap. Galana i Garcia Her... dez—przywódców powstania ... nizonu Jaca i rozstrzelanych ... 1930-ym.

Przestrzeń 450 kilometrów ... łącą Huesca od Madrytu, stu... ci chcą odbyć piechotą bez ... patrzenia się w pieniądze i pro... zje, liczą bowiem na pomoc ... szkańców miejscowości, przez ... re mają przechodzić.

Podróż ta osobliwa ma trwa... dni.

ROYAL MAIL LINES, Ltd.

PODRÓŻE DO POLSKI

KARTY OKRĘTOWE, zw. de "LLAMADA" na przyjazd rodzin z Polski na warunkach NAJKORZYSTNIEJSZYCH
.. okrętami motorowymi

„Asturias" - „Alcántara"
„Almanzora" - „Arlanza"
„Darro" - „Deseado"
„Desna" - „Demerara"

Co miesiąc odchodzi z Europy do Am. Południowej 5 okrętów

Oddział Polski

W języku ojczystym udzielamy wszelkich informacyj co do wyrobienia dokumentów, potrzebnych na sprowadzenie krewnych lub znajomych z kraju

Koncesjonowana przez rząd Polski — Emigranci mogą skierować swoją korespondencję na stały adres:

AGENTES: LA MALA REAL ARGENTINA, LTDA.

Reconquista 308 — **Buenos Aires**

Godziny biurowe: od 9-ej do 18-ej. — Telefon: 31, Retiro 4711 — Telegramy: „CMARIUS

Zlikwidowanie Strajku Kopaln. W Belg...

Naskutek interwencji belgijskiego ministra pracy, p. Heymana, doszło do porozumienia między właścicielami kopalń, a strajkującymi górnikami.

Na zasadzie tego porozumienia zarobki poszczególnych robotników ulegną rewizji. Rewizje tę przeprowadzać będą specjalne komitety, które utworzone będą we wszystkich kopalniach. W skład komitetów wejdą przedstawiciele dyrekcji fabryk, oraz organizacyj robotniczych. Z racji strajku nie będą stosowane wzgl... robotników żadne represje.

W związku z krytyczną sy... cją robotników polskich w ... gji, zarząd Centralnego zwi... Polskich Towarzystw Kobie... w Belgji, wydał odezwę z w... niem do składania ofiar w g... ce i naturze. W odezwie po... ślone jest m. in., że do cię... sytuacji robotników pols... **przycznia się w znacznym sto... brak należytej organizacji.**

Rozpaczlwe położenie Górn. Pols. w Belg...

Wiadomości, nadchodzące z Belgji o położeniu polskich górników są coraz rozpaczliwsze. Około 30 tysięcy osób—górników z rodzinami, znajduje się w położeniu bez wyjścia. Strajk górników przedłuża się. Zarówno generalny konsulat R. P. w Belgji, jak i delegat Polskiego Czerwonego Krzyża apelują do ofiarności społeczeństwa, aby pośpieszyło z p... cą polskim górnikom.

MAKSYM GORKIJ W PA...

Paryż, Havas.—Oczekiwan... wizyta Maksyma Gorkiego, ... ma przemawiać podczas m... stacji urządzonej przeciwk... nie.

NA ZIEMIACH POLSKI

Afera Brazylijska w Warszawie

Afera sprzedaży wielkich terenów w Brazylji na podstawie aktu notarjalnego sfałszowanego z plenipotencjami przez Poping—Jagiełłę — wywołała w stolicy olbrzymie wrażenie.

Jagiełło były starszy sierżant, po zdemobilizowaniu go wyruszył w świat i zwiedził prawie wszystkie zakątki kuli ziemskiej.—

Przebywając w Brazylji, dowiedział się o terenach pozostawionych przez zmarłego inż. Rymkiewicza i zaproponował kapitalistom brazylijskim pośredniczenie między spadkobiercami w sprawie sprzedaży tych terenów. Prowadząc pertraktacje w Warszawie, dowiedział się Jagiełło, że większa część sukcesorów, to oby watele litewscy, zamieszkali przeważnie w Kownie. Pewnego dnia Jagiełło nagle zerwał pertraktacje i znikł w Warszawie. Jak się okazało zdołał on sfałszować plenipotencję rejentalną zmarłego rejenta Olszewskiego i tak wprowadzić w błąd władze polskie, że mu tę plenipotencję potwierdziły.

Obecnie pokazuje się, że Jagiełło sprzedał tereny w Brazylji za śmiesznie niską cenę, którą szybko roztrwonił. Minęło kilka miesięcy i Poping—Jagiełło znalazł się z powrotem w kraju bez grosza przy duszy. Wówczas to wszczął starania o przyjęcie go do służby państwowej. I znów uzyskał stanowisko, dzięki sfałszowanym dokumentom. Oto Jagiełło przedstawił dokumenty stwierdzające, że był pn w Brazylji naczelnikiem więzienia w Fernandez de Noronha. Jest to największe więzienie brazylijskie, w którem przebywają skazani na dożywotnie więzienie i znajduje się ono na wyspie na Oceanie Antlantyckim. Na podstawie tych dokumentów departament karny Min. Sprawiedliwości przyjął Popoing—Jagiełłę na stanowisko zastępcy naczelnika więzienia w Baranowiezach.

Obecnie w trakcie prowadzonego śledztwa stwierdzono, że zaświadczenie o służbie w brazylijskiem więzieniu było sfałszowane, gdyż w okresie, gdy Jagiełło miał pełnić owe funkcje, znajdował się w Warszawie(!). Na stanowisku naczelnika więzienia utrzymał się on do kwietnia r. b. W następstwie zaś skandalu z podwładnym urzędnikiem stracił on pasadę.

W Warszawie mało brakowało, ażeby Jagiełło został przyjęty na policyjną i tylko przypadek przyczynił się do jego zdemaskowania Jagiełło przyznaje się do pertraktacji z sukcesorami inż. Rymkiewicza, wypiera się jednakże autorstwa tej afery. Dalsze śledztwo zamierza do zbadania przeszłości Jagiełły. Znał on bowiem dobrze życie więzienne, a ponieważ podawał się fałszywie za byłego naczelnika więzienia w Brazylji, zachodzi przypuszczenie, iż Jagiełło przebywał w więzieniach jako skazaniec, a zatem mógł mieć rozmaite inne sprawy. Jak się okazuje, wszystkie fałszywe dokumenty sfabrykowane zostały przez Jagiełłę pod datą 14 maja 1930 r. Śledztwo prowadzone pod osobistym nadzorem prok. Stumpfa, ujawniło nowe szczegóły w tej niezwykłej aferze.

Oto okazało się, że przy wypisy dyrektora Emila Młynarskiemowaniu starej plenipotencji z archiwum aktów dawnych w Warszawie, sfałszowane zostały podpisy dyrektora Emila Młynarskiego. Obecnie prowadzona jest ekspertyza w celu ustalenia, czy podpisy i dokumenty sfałszowane zostały przez samego Jagiełłę, czy też przez inną osobę, co wskazywałoby na to, że miał on wspólników.

Pierwszy Polski Szybowiec Bezogonowy

W warsztatach parku lotniczego Centrum wyszkolenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie wykonany został nowy rekordowy szybowiec JN.I, konstrukcji kierownika tych warsztatów, inż. Jarosława Naleszkiewicza.

Jest to pierwszy w Polsce płatowiec bezogonowy, bardzo śmiałej i oryginalnej konstrukcji.

Szybowiec ten odbył już w Dęblinie pierwsze próby w locie. Próby na większą skalę z holowaniem za samochodem i samolotem odbędą się po uzyskaniu zezwolenia departamentu aeronautyki w M. S. Wojsk.

POWSZECHNY STRAJK WŁÓKNIARZY

W Torku w województwie łódzkiem wybuchł powszechny strajk robotników zatrudnionych w fabrykach przemysłu włókienniczego. Strajk ten, który objął 2.000 robotników, spowodowany został wygaśnięciem umowy zbiorowej i niedojściem do skutku 3 konferencji przedstawicieli związków robotniczych i przemysłowych. Inspektorat pracy w Łodzi podjął akcję interwencyjną, mającą na celu zlikwidowanie strajku.

Odrzucenie Rekursu Redaktora Cieszyńskiego Przez Najw. Trybunał Gdański

Warszawa, Havas. — Najwyższy Trybunał Gdańska, odrzucił rekurs redaktora Cieszyńskiego, zasądzonego na 6 miesięcy więzienia za to, że na Zjeździe w Gdyni podał do wiadomości,, że w szkołach gdańskich uczniowie—polacy, musieli pisać 400 razy podyktowaną przez nauczycieli niemieckich karę: Gdańsk musi pozostać niemieckim''.

Złagodzenie Kary Za Zabicie Kolegi

Warszawa, Havas. — Student żydowski nazwiskiem Wulfin, oskarżony o zabicie swego kolegi, Woklawskiego podczas utarczek studentów polskich i żydowskich—zasądzony na 2 lata więzienia, otrzymał złagodzenie kary i wyrokiem Najwyższego Trybunału, złagodzono mu karę do 2 miesięcy więzienia.

Wydanie 4 Dekretów Rolniczych

Jak się dowiadujemy, podpisanie czterech uchwalonych na Radzie Ministrów dekretów rolniczych o nadzorze sądowym w rolnictwie, o urzędach rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej, o segregacji wierzytelności w związku z parcelacją oddłużeniową, oraz w sprawie nowelli do rozporządzenia o lichwie pieniężnej — nastąpi w najbliższych dniach i ogłoszenia tych dekretów spodziewać się należy w miesiącu sierpniu.

Epidemja Jaglicy Na Kresach Wschodnich

Na terenie województwa wileńskiego szerzy się coraz większa epidemja chorób ocznych, z których najbardziej rozpowszechniona jest wśród miejscowej ludności jaglica. Epidemją tej choroby dotknięte są zwłaszcza powiaty: święciański, wilejski, dziśnieński i bracławski.

Władze państwowe i organizacje społeczne prowadzą energiczną akcje walki z tą groźną epidemją. W akcji tej żywy udział bierze Polski Czerwony Krzyż, który uruchomił dwie dwie lotne kolumny okulistyczne, składające się z personelu lekarskiego i wyposażone w odpowiednie sprzęty chirurgiczne. Kolumny te objeżdżają tereny, dotknięte epidemją; lekarze dokonywują przeciętnie 365 zabiegów dziennie.

Jak szerokie rozmiary obejmuje akcja zwalczania jaglicy, ilustruje fakt, że w ciągu kwartału zbadano 57.380 osób dorosłych, oraz 11.450 dzieci ze szkół powszechnych.

PODRÓŻ TROCKIEGO DO CZECHOSŁOWACJI

Warszawa, Havas. — Według wiadomości otrzymanych przez „Il. Kuryer Codzienny'' Sowiety pozwoliły Trockiemu na wyjazd do Czechosłowacji, gdzie ma odbyć kuracje i przy tej sposobności spotkać się ze swymi przyjaciółmi politycznymi.

—o—

SZCZERY

— Jak się miewasz Blaumajer, jak tam interesy?

— Kiepsko. W krótkim czasie albo ja zamknę interes, albo mnie zamkną.

Z ostatniej chwili

SYTUACJA W NIEMCZECH BLOCK KATOLICKO—HITLEROWSKI

Berlin, Havas. — Donoszą z źródła oficjalnego, że przyszło do porozumienia partji katolickiej z Hitlerem i, że w dniach najbliższych zjawi się u Hindenburga A. Goering, który powiadomi prezydenta Rzeszy o utworzeniu bloku katolicko—hitlerowskiego, który ma stanowczą większość w parlamencie i jest gotowym do objęcia rządów.

ZGON WIELKIEGO KSIĘCIA OLDENBURGA

Biarritz, Havas. — Zmarł tutaj na chorobę serca wielki książe Oldenburg

Zmarły książe był założycielem instytutu Pasteur'a w Rosji i utrzymywał ze znanym wynalazcą bardzo serdeczne stosunki.

Wielki książe był udekorowany wielką wstęgą francuskiej legji honorowej.

Pogrzeb zmarłego kuzyna cara, odbył się w prawosławnej cerkwi w Biarritz.

SZEF SZTABU ARMJI AMERYKI PÓŁNOCNEJ NA MANEWRACH W POLSCE

Berlin, Havas. — Szef sztabu generalnego Stanów Zjedn. generał Douglas Mac Arthur jest w drodze do Polski, gdzie ma być obecnym na manewrach armji Polskiej.

Podczas przejazdu gen. przez Berlin, przywitał go na stacji kolejowej atache wojskowy ambasady amerykańskiej pułk. Carpenter.

NOWY SZEF PRASY NIEMIECKIEJ

Berlin, Havas. — Naznaczenie na stanowisko szefa biura prasy von Carlowitza, przyjaciela politycznego i najbliższego współpracownika generała von Schleichera, wskazuje na decydujący wpływ ministra wojny, na sprawy publiczne Niemiec.

Wszystkie prawie wyższe stanowiska zajmowane są przez zwolenników von Schleichera.

WYDALENI ROBOTNICY NIE CHCĄ OPUŚCIĆ FABRYKI

Saloniki, Havas. — W fabryce tytoniu wydalono 500 robotników którzy nie chcą opuścić gmachu fabrycznego, motywując swój postępek tem, że dyrekcja nie ma powodu zamykania fabryki.

Policja przystąpiła do ewakuowania robotników.

Robotnicy innych fabryk, grożą ogólnym strajkiem na znak, że solidaryzują się ze stanowiskiem wydalonych robotników.

Niewarto, by Pan tracił czas swój i pieniądze robiąc codziennie płukania w celu wyleczenia trypra. Nie wyleczy go Pan nigdy, ponieważ bakcyle choroby ukryte są głęboko w pęcherzu i w prostocie, czyniąc koniecznym użytek maszynki elektrycznej w celu wykrycia ich i zniszczenia środkiem silnym. Nie potrzebuje Pan leczyć się codziennie w domu lekarza, wystarczy raz lub dwa razy w tygodniu.

Zwróć się Pan do lekarzy specjalistów KLINIKI JANET, LAVALLE 715, którzy zbadają Pana bezpłatnie nowoczesnymi aparatami elektrycznymi i wskażą najlepszy sposób wyleczenia choroby

Porady od godz. 9 do 11 i od 3 do 9. W święta od 9 do 12.

Leczymy również choroby krwi syfilis, i skórne. Jeżeli nie może Pan przybyć osobiście do Kliniki, napisz Pan do nas załączając znaczki na odpowiedź.

Mówi się po polsku i po niemiecku.

W SZKOLE

— Moryc, powiedz mi, jak jest liczba mnoga od „kupujący"?

— Panie profesorze, w liczbie mnogiej są tylko biorący na raty.

Sekcja Fed. „DOM POLSKI" w Lavallol

Zaprasza wszystkich członków i sympatyków Towarzystwa na ogólne ZEBRANIE które odbędzie się w niedzielę dnia 11 września r. b. o godzinie 11-ej rano w lokalu przy ul. Jose Hernandez 211.

Ze względu na sprawy niezmiernej wagi dla naszej przyszłości, prosimy by tym razem nikogo nie brakło.

ZARZĄD SEKCJI FEDERACJI „DOM POLSKI" W Lavallol.

FRANCUSKIE KOMPANJE OKRĘTOWE

(Chargeurs Reunis — Sud Atlantique — Transports Maritimes)

WYGODNA PODRÓŻ Z EUROPY DO ARGENTYNY

Nowocześnie urządzonymi okrętami:
I. Atlantique — Massilia — Campana — Florida — Alsina — Mendoza — Groix — Formose i inne

Wszelkie infomacje w kwesji starań o „AFIDAVITY" i sprzedaży KART OKRĘTOWYCH zwanych „DE LLAMADA" na przyjazd z Polski są chętnie udzielane przez

Compañías Francesas de Navegación

CALLE CORRIENTES 351-59 BUENOS AIRES
U. T. Retiro 31 — 4931

Jeśli Pan chce być obsłużonym z całuuczciwością przez doktora odpowiedzialnego udaj się do

CLINICA MEDICA CANGALLO
Dr. A. GODEL

obsługiwanej osobiście przez swego dyrektora, specjalistę pewnego, zupełnego i szybkiego leczenia, tak silnego jak chronicznego i jego możliwych komplikacji, nowymi metodami francuskimi i niemieckimi.

CHOROBY SKÓRNE I KRWI

Choroby kobiece, Macica, Osłabienia, Owarje, boles. i nieregularne miesiączki
SPECJALISTA CHORÓB PŁUCNYCH, SERCOWYCH, ŻOŁĄDKOWYCH, WĄTROBY, KISZEK, NERWÓW, REUMATYZMU

RAYOS X - DIATERMINA - ANALIZY

Dla Polaków pierwsza wizyta darmo

Godziny przyjęć od 9—12 i od 15—21 Niedziele i święta od 9—12-ej.

CANGALLO 1542 BUENOS AIRES

Czy idziemy do nowej wojny?

w 18-tą rocznicę wybuchu krwawej katastrofy

Analizując na trzeźwo intencje pokojowe Europy, stajemy wobec naczelnego zagadnienia, t. j. czy Europa ma już w istocie swą ostatnią wojnę za sobą.

Pragnąc dać wyczerpującą na ten temat odpowiedź, trzeba nam przejść wzdłuż linji przewodniej szeregu poczynań, podjętych od czasu zawarcia ostatniego pokoju, mających za zadanie utrwalić pokój europejski. Lecz tu właśnie w decydującym dla naszego zagadnienia momencie, stajemy wobec piętrzącego się muru trudności wzajem sobie przeczących i wzajem się wykluczających momentów, gospodarczego znaczenia, wiążących się w nieprzerwany pierścień błędnego koliska bez wyjścia. Te to momenty rozmaitej i względem siebie rozbieżnej treści ekonomicznej są w pierwszej mierze decydującym czynnikiem pokoju europejskiego. W ten sposób natknęliśmy na trudny do zgryzienia szkopuł, niweczący swą grawitacyjną siłą wszystkie inne decyzje w tej mierze.

Poszczególne narody starają się ustawicznie zwolnić z obowiązku płacenia odszkodowań i długów wojennych. Spotykają się one z zasady z nieufnością i podejrzliwością wzajemną, która jest w pierwszej mierze powodowana strachem przed nową wojną. Jeśli ponadto jedno państwo chroni swoje zboże i cukier nakładem miljardowych kapitałów, zużytych na pobudowanie odnośnych barjer celnych, to znów inne stara się je na tem polu zdystansować, chronić wzniesionemi barjerami własne wytwory przemysłowe. Obydwa zatem państwa rezygnują raczej z wzajemnego kontaktu na rynku wymiennym, rezygnują z wymiany dóbr gospodarczych i stąd płynącej wielorakiej korzyści, wolą się raczej dusić w obrębie ciasno wzniesionych murów celnych, niż zaryzykować rzeczową współpracę, któraby się mogła okazać brzemienną w konsekwencje znalezienia się zaskoczonym groźbą zbrojnego konfliktu.

Każde państwo myśli oczywiście li tylko o samej obronie wyłącznie, żadne państwo nie ma dziś na serjo jakichkolwiek zamysłów zaborczych, a jednak wszak i w roku 1914 nikt wyraźnie zaborczych tendencji nie ujawniał i wszystko co naonczas przedsiębrano, było jedynie zamierzaniem w kierunku dającej pełne gwarancje samoobrony. Mimo rozlicznych poczynań na tem polu, mimo wreszcie paktu Kelloga, widmo przyszłej wojny grozi nadal, koszmarnym zwidem świecąc dziś w oczy każdego narodu.

Dopóki jednakże istnieje słuszna pogarda i wstręt do wojny, dopóki w większości państw wchodzą w rachubę odpowiedzialne za poczynania swe wobec obywateli rządy, mogąca się rozpocząć wojna nie będzie odziana w blaski i sławę.—

A jednak z powodu wzajemnej niejednolitości umów, rozlicznych rozbieżności, tendencji szeregu umów międzynarodowych, wielu niedociągnięć, i tym podobnych wad naszych stosunków międzynarodowych, zarzewia do nowej wojny nie zbraknie. Ono jest i stać się może brzemiennem w konsekwencje źródłem nowych krwawych zamieszek, mimo że sobie narody europejskie dziś tego nie życzą, mimo że wojna jest dziś odsądzona od „czci i wiary''. Jeśli inicjatywa w tym kierunku nie pójdzie nawet od samych narodów jako takich, to spodziewać się wolno, iż podejmą ją ci nieliczni w swej grupie nacjonaliści, którzy już dziś głośno akcentują swe ustosunkowanie do kruchliwych i nieskoordynowanych aktów pokoju europejskiego, dla których te błędy, pomyłki i niedociągnięcia zawartych umów międzynarodowych są piętą achillesowską, którzy z tych słabych stron wiązadeł europejskiego pokoju ani na chwilę nie spuszczają oka.

Nacjonalista bowiem jest człowiekiem oddającym pierwszeństwo zadośćuczynieniu swym namiętnościom, przed zaspokojeniem potrzeb, będących zadośćuczynieniem wymogów rozumu. Posiada on wewnętrzną dyspozycję, niepełne, ograniczenie horyzontalnie zdanie, ukute na prędce i pozbawione wszelakiego krytycyzmu, będące owocem burzliwego sądu i temperamentem podyktowanej koncepcji. Swoje zrozumienie sytuacji, swą chorobliwą drażliwość na eksponowanym punkcie narodowościowym pragnie on przeszczepić w duszę swych współobywateli, swoiście zrozumiane i pojęte przepisy honoru i niepohamowanej dumy pragnie mienić prawem stanu swojego narodu. W poczuciu nietykalności wyimaginowanej wielkości aksjomatycznego sądu, zwalcza on i zabrania spokojnego i objektywnego poglądu, opartego na zdrowym samokrytycyzmie i wymogach chwili, w ocenie międzynarodowego współżycia narodów.

W czasie wojny i perypetji wojennych ci ludzie w zasadzie reprezentowali większość. Dziś jednakże, w czasie pokoju są oni na szczęście w doskonałej mniejszości. Jeśli nawet obejmują oni rozliczne klasy i stany swego narodu, jeśli nawet — jak tego chcą niektóre odłamy prasy, — są wyrazicielami życzeń tego narodu, to jednak biorąc na zimno i krytycznie, znaczenie ich podczas pokoju nie jest pierwszorzędnej natury. Większość we wszystkich narodach europejskich pragnie za wszelką cenę pokoju. Jest dziś pomiędzy tymi nieprzeliczonymi ludźmi pokojowego nastawienia przemożna tęsknota za pokojem i pracą, za unormowanem i celowem życiem. A doskonałym w tej mierze nauczycielem i mistrzem jest kryzys. Wielki mądry i przemożny w swej sile zajrzał drwiącem spojrzeniem w oczy współczesnych, ścieląc koszmarny cień na powierzchni całego świata.

Ci, którzy nie zwykli taić nawet najbardziej przykrej prawdy, zdają sobie sprawę, że acz wojna jest zasadniczym powodem, jest integralną przyczyną kryzysu, to jednak nie jest jedyną. Wadliwość naszego systemu kapitalistycznego nie pozwala się dźwignąć znękanemu światu, spowitemu w szarą i duszącą mgłę bezlitosnego kryzysu. Ta to wadliwość jest powodem wszystkich perypetji, wszystkich objawów chorobowych jakie świat w ostatnich latach 15 przechodzi, począwszy od inflacji, po przez bezrobocie, deflację, nieprzeliczone krachy giełdowe i załamania bankowe. Niedobory naszego ustroju komplikują, lub może wręcz uniemożliwiają rekonwalescencję, wyzdrowienie z ran zadanych organizmowi gospodarczemu przez wojnę europejską, zakończoną przez Amerykę w ten sposób, że niema dziś na całym globie ziemskim ani jednego ośrodka gospodarczego kryzysem niedotkniętego.

Powszechne zubożenie, powszechny głód i nędza czynią wszelką regenerację niemożliwą. Europa dziś nie posiada koniecznej odżywki umożliwiającej jej przetrzymanie tej ciężkiej choroby. Pokłady słoniny lat dziewięćdziesiątych, gospodarczego dostatku ludzkiej siły roboczej i stąd płynącej siły nabywczej, stale wzrastających potrzeb rosnących w znaczenie i rozwijających się klas „od dołu'', została bez reszty w czasie wojny skonsumowaną. W roku 1919 można to już było zaobserwować. Spostrzegły to narody zwyciężone, inne potrzebowały czasu, by dojść do tego samego przekonania.

Pozycje wojny, skądinąd tak dobrze znane, uczyniły bilans wszechświatowy pasywnym, ludzkość zaś w konsekwencji niewypłacalną.

Jeżeli od czasów późnego średniowiecza do czasu wojny europejskiej zwieziono do Europy złota za 160 miljardów złotych, to wojna europejska według obliczeń statystycznych kosztowała dziewięć razy tyle, t. j. około 1.500 miljardów. Ale jest to tylko oznaczenie symboliczne, bowiem złoto samo w sobie nie jest dobrem gospodarczem, jest ono raczej miernikiem i wyrazicielem wszystkich innych pozostałych dóbr.

11 miljonów poległych, 8 miljonów inwalidów, 37 miljonów hektarów ziemi zniszczonych w samej Francji, setki tysięcy domów i zabudowań wiejskich, oto tylko nieliczne pozycje wyjęte z ogólnego bilansu. Deskami użytemi na trumny, możnaby wyłożyć trakt wiodący z Paryża do Władywostoku.

Wielki moralny wstrząs, jakiego Europa doznała, znalazł swój wyraz w ówczesnem wystąpieniu papieża Benedykta XV i prezydenta Wilsona. Ale tym poczynaniom przeciwstawiła się wkrótce antyteza Mussoliniego, głosząca hasło „świętego egoizmu''. Zwrot w kierunku nacjonalizmu, w kierunku ogólnego zbrojenia i ekspansji szowinistycznej poszczególnch narodów zniwelował poczynania tych dwojga ludzi.

Dziś szepce kryzys dyskretnie w ucho każdego narodu, że w samopomocy nie znajdzie dla siebie żadnego ratunku, że barjery celne nie przyczynią się do wzmożenia konsumcji, a wzajemna nieufność nie spowoduje wyjścia z tej nadwyraz ciężkiej sytuacji.

„Mane—tekel—fares'' zawieszone po wojnach europejskich nad ludzkością, gloryfikującą czyny Napoleona, wydało swe owoce w roku 1914. Należy żywić nadzieję, że dziś pojawiające się rozliczne ostrzeżenia i doświadczenie lat ubiegłych uratują ludzkość od zagłady, jaką grozi przyszła wojna.

Owoce tych smutnych doświadczeń może już niezadługo przyjdzie nam nawet spożywać. W każdym razie będą one cierpkie i pozbawione soczystości, a nam, spożywającym je, przyświecać będzie nadzieja pełniejszego jutra przyszłych pokoleń.

Z. Tur.

Cyfry, Których Nie Wolno Zapomnieć

MILJONY ZABITYCH, RAN-NYCH W OSTATNIEJ WOJNIE

Minęło 18 lat od wybuchu wojny światowej, a jednak dopiero ostatnio ukazują się w druku prace, poświęcone dokładnemu obliczeniu strat, jakie poniosły poszczególne armje w tej wojnie.

Straty są olbrzymie. Z opublikowanych statystyk wynika, iż wysokość tych strat przekracza najbardziej pesymistyczne przypuszczenia.

Poniżej przytaczamy garść danych, zaczerpniętych z pracy pułk dr. Karwińskiego „Statystyka strat w czasie ostatnich wojen'', drukowanej w „Lekarzu wojskowym''.

ARMJA NIEMIECKA

Ilość żołnierzy, biorących udział w wojnie, około 13 miljonów.

Straty całkowite 12, 332,354, z czego zabitych 1,531,048, rannych i chorych 9,899,966, jeńców i zaginionych 991, 340.

ARMJA FRANCUSKA.

Ilość żołnierzy biorących udział w wojnie, około 8,317,000.

Straty całkowite 7,325,000, z czego zabitych 900,000, rannych i chorych 5,945,000, jeńców 438, 000.

ARMJA ANGIELSKA.

Ilość żołnierzy, biorących udział w wojnie we Francji 5,399,000.

Straty całkowite 4,231,572, z czego zabitych 407,619, rannych i chorych 3,348,345, jeńców 324 248.

ARMJA AMERYKAŃSKA

Ilość żołnierzy przysłanych do Europy w czasie od lipca 1917 do listopada 1918 roku wynosiła 2, 086,000.

Straty całkowite 1,266,231, z czego zabitych 36,694, rannych i chorych 1,224,772, jeńców 4,675.

ARMJA ROSYJSKA

Ilość żołnierzy biorących udział w wojnie 15,123,000.

Straty całkowite 12,122,000 z czego zabitych 626,440, rannych i chorych 7,771,376, jeńców i zaginionych 3,638,271.

Ilość jeńców i zaginionych w armji rosyjskiej jest olbrzymia (24 proc. ogólnej liczby żołnierzy nie spotykana w innych armjach walczących.

Jeśli chodzi o

ARMJĘ POLSKĄ

w okresie wojny polsko—bolszewickiej, to ścisłego obliczenia strat nie można przeprowadzić. wobec braku dokładnych statystyk. Dane dostarczone przez biuro informacji polskiego Czerwonego Krzyża, uzupełnione w późniejszych opracowaniach, wykazują następujące straty za okres od 1 listopada 1918 r. do 1 lipca 1921 roku:

	of.,	szereg.,	razem
zabitych	1,074	16,139	17,213
rannych	3,308	110,210	113,518
zmarłych	985	29,353	30,338
zaginion.	542	50,709	50,951
„bez djagn.,	581	38,328	38909
Razem	6,590	244,739	251,329

Jeżeli ogólną - liczbę chorych przyjmiemy za 450,000, to straty całkowite armji polskiej wynosiły 701,329 na ogólną ilość 1,200 000 żołnierzy, biorących udział w wojnie polsko—bolszewickiej.

Największe straty były w sierpniu 1920 1920 roku, mianowicie 87,599, w tem 48,649 zabitych, zmarłych, rannych i kontuzjowanych.

TO I OWO

Sowa nie może poruszać oczyma, tą jej niedoskonłoś wynagradza umiejętność obracanie głowy w dowolnym kierunku. Bez trudu np. może być zwrócona twarzą po stronie pleców.

Pierwszym, który przepłynął w łodzi głębokie wody jeziora Nahuel Huapi w Patagonji argentyńskiej, był generał Konrad E. Villegas, który dokonywał studjów topograficznych w tych okolicach d. 16 kwietnia 1881 r.

Drzewo pomarańczowe daje około 20 tysięcy owoców a cytrynowe około 8 tys. cytryn w ciągu swego życia.

Indje angielskie są ojczyzną olbrzymiej ilości gatunków najbardziej jadowitych węży. Ponieważ taka olbrzymia ilość niebezpiecznych stworzeń ogromnie nęka ludność, rząd angielski wydaje ogromne sumy na premje dla łowców tych węży. Rocznie zabija się w Indjach około pół miljona jadowitych węży.

Najwiksza biblja w świecie znajduje się w Watykanie, siedzibie Papieża w Rzymie. Jest ona napisaną ręcznie przez mnichów i waży 145 kg.

Półtora miljona ludzi prze[...] nie znajduje się stale na morz[...] całego świata, odbywając podr[...] że na okrętach.

Kangur robi susy w czasie [...] gu, dochodzące do 20 metr[ów z] wielką łatwością. I złap tu tak[ie]go!

Największym zbiorem monet [na] świecie jet znajdujący się w B[ri]tish Muzeum w Londynie. Zb[iór] ten zawiera ponad 500 tysi[ęcy] sztuk. Niektóre z nich pocho[dzą] z r. 700 przed narodzeniem Chr[ys]tusa.

Cesarz japoński jest właś[cicielem] posiadającym największą ilo[ść] prywatnych rezydencyj. W r[óż]nych okolicach swego kraju p[o]siada 30 pałaców w różnych st[y]lach.

Dzicy, żyjący na m[o]rzach azjatyckich, jako naród [pi]ratów czyli rozbójników morski[ch] mają zwyczaj zabarwiania sob[ie] zębów na różne kolory.

1 milimetrowej grubości płyt[ki] złota może zdolny złotnik prz[e]ciąć ręcznie pod mikroskopem [na] dziesięć tysięcy i realnie cieniu[t]kich płytek.

Zwyczajny grzyb zwany p[ie]czarką rosnący pod kamieniam[i] potrafi swą główką podnieść pł[y]tę kamienną o wadze 100 kg. P[o]trafi wysadzić płytę kamien[ną] chodnika, do czego potrzeba u[ży]większej siły, niż do podnies[ie]nia ciężaru 100 kilogramoweg[o]. Jest to naturalna, najsilniejs[za] i najidealniejsza prasa i pomp[a] hydrauliczna.

WIELKA KLINIKA
LEKARSKA SPECJALISTÓW

TEN INSTYTUT ODDAJE
DO DYSPOZYCJI PUBLICZNOŚCI DYPLOMY ZAGRANICZNE, KTÓRE STWIERDZAJĄ SPECJALNOŚĆ SWYCH LEKARZY, POŚWIĘCONE DLA KOLONJI POLSKIEJ

INSTYTUT TEN WYKONUJE BADANIA ZAPOMOCĄ PROMIENI X. BEZPŁATNIE I DAROWUJE POTRZEBNE LEKARSTWA, BY OSIĄGNĄĆ JAKNAJWIĘCEJ WYLECZEŃ Z NAJMNIEJSZYM KOSZTEM DLA CHOREGO

TRYPER
i jego komplikacje. Leczenie szybkie bez bólu.
Gwarancja kuracji

SYFILIS 606 914
Reakcja Wassermanna.
Leczenie za pomocą elektryczności, która skraca kurację.

REUMATYZM
OGÓLNE BÓLE. PROMIENIE X.

Gardło - nos - uszy.
Choroby Kobiece.
Diatermia. Promienie X.
Przyjęcia w specjalnych gabinetach.
Promienie ultrafioletowe.
Porada 3 pezy.
ABONAMENTY BARDZO EKONOMICZNE

SARMIENTO 1017
CONSULTES DE 10 A 12 Y 14 A 21 HORAS

Czy rak jest uleczalny?

NOWE REZULTATY BADAŃ NAD TĄ STRASZNĄ CHOROBĄ

W austrjackim ośrodku walki z rakiem, gdzie również prowadzone są bez przerwy intensywne badania nad wynalezieniem skutecznego środka na zniszczenie tej straszliwej plagi ludzkości, wygłosił niedawno prof. Eiselsberg odczyt, w którym pomiędzy innemi wspomniał o prof. Freundzie, który miał dojść do jakichś poważnych rezultatów w tej materji wiele zawdzięczając przeznaczonej dla niego na ten cel fundacji znanego amerykańskiego filantropa Pearson'a, który już niejednokrotnie łożył na podobne cele poważne sumy, umożliwiając w ten sposób wielu wybitnie uczonym spokojne dociekania naukowe.

Otóż prof. Freund wraz ze swą małżonką dr. Kaminer, mając do rozporządzenia w celach naukowych potrzebne do tego kapitały i energicznie prowadząc rozpoczęte już przedtem badania, doszedł do dość konkretnych rezultatów, które jeszcze w swej rozciągłości ze względu na toczące się w dalszym ciągu badania, nie mogą być ujawnione.

Ten sam uczony już w r. 1885 skierował badania nad rakiem na zupełnie nowe tory dzięki swemu odkryciu, że w miejscach, gdzie ta straszliwa choroba obiera sobie siedlisko, znajduje się szczególnie dużo cukru; szczególnie zaobserwowano to zjawisko we krwi. W ten sposób umożliwił Freund rozpoznanie wczesnego stadjum tej choroby, choć jeszcze nie potrafił skonstatować definitywnie co jest najbardziej pierwotną przyczyną jej zaistnienia.

Pozatem udało mu się odkryć w organiźmie, zakażonym rakiem, dwie substancje tłuszczowo-kwasowe, między któremi zachodzi ta zasadnicza różnica, że jedna z nich jest objawem całkowicie normalnym i znajduje się nietylko w każdym, nawet najbardziej zdrowym organiźmie, ale jest konieczną, służąc do niszczenia i tępienia komórek bakteryjnych, podczas gdy druga jest już przejawem choroby, powstaje zaś wskutek rozwoju choroby w celu ochraniania zakażonych nią miejsc. Należy podkreślić, iż znanem jest już zjawiskiem wytwarzanie się pierwszego z wymienionych kwasów podczas zachorzenia organizmu w celu uwolnienia go od chorobotwórczych bakterji, które również są tępione przez t. zw. antytoksyny. Badania w tym kierunku tak dalece się rozwinęły, że obecność w organiźmie kwasu, powstałego przez zaistnienie omawianej choroby, można stwierdzić nawet dzięki zewnętrznym oględzinom, jak np. przez obserwacje poczynione na oku, gdzie ślady obecności dadzą się łatwo skonstatować przy pomocy nowoczesnych metod leczniczych.

Te wszystkie środki rozpoznawcze pozwalają na wczesne zaobserwowanie raka, umożliwiające jednocześnie zastosowanie metod, mających na celu zniszczenie tej choroby i uzdrowienie organizmu. Jednak trzeba jeszcze raz powtórzyć dla podkreślenia, że wyleczenie raka przy dzisiejszym stanie wiedzy medycznej można uskutecznić jedynie w możliwie najwcześniejszem stadjum rozwoju.

Zainteresowanie prelekcją ze względów zrozumiałych było wielkie przyczem koła lekarskie oczekują w napięciu dalszych rezultatów badań prof. Freunda.

Nie będzie więcej zbrodniarzy

ZABIEG LEKARSKI USUWA PRZESTĘPCZE SKŁONNOŚCI

Jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że po odpowiedniem zastosowaniu tego wielkiego odkrycia medycznego, przestaną istnieć zbrodniarze, a więzienia będzie można przebudować na kina.

Te obiecujące słowa wypowiedział bardzo wybitny uczony angielski prof. dr. M. Love na zebraniu lekarskiem, na którem doniósł on o ciekawych **zobiegach chirurgicznych, dokonanych na zbrodniarzach.**

Przypominają się nam poglądy sławnego psychjatry włoskiego Lembrossa, który z pełnem przekonaniem głosił, że zbrodniarz **zamiast do więzienia powinien powędrować do sanatorjum.** Lecz Love idzie jeszcze dalej... Nietylko głosi on zasadę, że **zbrodnia jest chorobą,** a zbrodniarze ludźmi chorymi, lecz jednocześnie podaje, jak **można tę chorobę wyleczyć.** . . .

Już przed 3 laty przedsięwzięto w Ameryce eksperymenty tego rodzaju, lecz okazało się, że wynik ich był bardzo skąpy.—

Zdaje się, że lekarze angielscy którzy poszli tą samą drogą, mają więcej szczęścia niż ich koledzy amerykańscy. Bądź co bądź, różowy optymizm prof. Love'a jest może nieco przesądzony, choć nie ulega wątpliwości, że nowa teorja naukowa nie jest bynajmniej mrzonką fantastyczną.

Istotny stan rzeczy, wyłuszczony przez prof. Love'a w swym odczycie przedstawia się następująco:

Już przed niejakim czasem na podstawie wyników statystycznych można było udowodnić, że zbrodnicze instynkty pozostają w jakiejś stałej korelacji z właściwością gruczołu tarczykowego odnośnych osobników. Jeżeli gruczoł tarczykowy zatrzymał się w swym rozwoju, lub— wręcz przeciwnie okazuje hypotrofję — to stale odnośne osoby okazują jakieś zaburzenia psychiczne lub instynkty zbrodnicze . . .

U gwałtownych awanturników stwierdzono hypotrofję gruczołu tarczykowego, gdy tymczasem kleptomani, włamywacze, hochstaplerzy itd. okazywali zanik tarczycy.

Te fakty — jak zaznaczył prof. Love — nie są już nowością, stwierdzono je jednocześnie w Anglji i Ameryce i poparto obszernym materjałem statystycznym. Nowością natomiast jest praktyczne zastosowanie tych w walce ze zbrodniczością . . . I oto dwaj chirurgowie angielscy spróbowali u 5 zbrodniarzy, którzy za szereg złoczynów kilkakrotnie popadali w konflikt z prawem, chirurgicznym zabiegiem skorygować anormalną tarczycę....

Skutek był cudowny...— Już w dwa tygodnie po operacji u zoperowanych zaszły głębokie zmiany charakteru, a po dwuch miesiącach można było stwierdzić, że wszyscy pacjenci byli jakby odmienieni. Ich poprzedni temperament, porywczość, krewkość, skłonność do awantur — wszystko to znikło bez śladu. Byli oni uleczeni... Od tego czasu nie stwierdzono u nich recydywy...

U 15 zbrodniarzy, u których stwierdzono niedokształcenie tarczycy, dzięki insekcjom spróbowano walczyć z ujemnemi skutkami tego zaniku... We wszystkich wypadkach — z cudownym skutkiem... Z tych 15 pacjentów przedstawiono cztery osoby na ostatniem posiedzeniu londyńskiego „Towarzystwa kryminologicznego''. Ludzie ci którzy przedtem musieli spędzać większą część swego życia w więzieniach, od czasu owej operacji stali się porządnymi członkami społeczeństwa.

Według opinji „Daily Chronicle'' chodzi tutaj o największe odkrycie lekarskie ostatnich czasów.

AKUSZERKA
MARIA Z. de MEEROFF
Specjalistka od porodów i wszelkich chorób pokrewnych.

Przymuje „pensjonistki" na czas choroby.

Godziny przyjęć: od 1-szej do 5-ej wieczór
Calle Sarmiento 2537
U. T. 47, Cuyo 4728

HUMOR

W SZKOLE

Szkoła, koleżanki, koledzy. Leniuchy i zdolni, sumienni, pracowici i „kowale''. Siedzą, słuchają— nie wszyscy. Nauczyciel pyta, „on odpowiada dobrze, bardzo dobrze

—Wykuł! Prymus! Idjota! Zaglądają do książki: — Widzicie, słowo w słowo! Papuga! Dzwonek. Przerwa międzylekcyjna.

— — — — — — — — — — —

—Patrzcie ma w dzienniku pięć! Jedni:—Nauczył się, napracował się!

Drudzy:—Każdy głupiec tak potrafi! Wielka sztuka!

—To ty spróbuj! Zobaczymy!

—Jak zechcę to wam pokażę!

—Pokaż, stawiaro!

—Lepiej się nie mądrzyj!

—To wy, mądrale, trzymacie za nim, bo wam tłumaczy, jeżeli nie rozumiecie.

Bo on chcę, żebyśmy też umieli...

Chcę się pokazać przed wami, jaki mądry, co to on dla was robi! Później będzię opowiadał, będzie się chwalił...

Jedni:—Gdy dobrze uczymy się gdy lekcję przygotowujemy, to zaraz mówią:—Chcą się pokazać! Przecież my wam nie bronimy i wy możecie się pokazać. Uczcie się, pracujcie!

Drudzy:—Niewygodnie! Poco? I tak dosyć umiemy. Tylko wy nam wszystko psujecie, przez was to nauczyciele mają do nas pretensje, mówią, że jeśli dla jednych nie za dużo, to i drudzy nauczyć się mogą...

Jedni:—A bo to prawda! Na wszystko znajdzie się czas! Przecież i my chodzimy do kina, gramy w piłkę, ale pamiętamy o naszych obowiązkach.

—Bo chcecie się pokazać...

—Więc chcemy... Dzwonek!...

Codźmy do klasy!

PARADOKS

Młoda parka, wychodząc z kina, wsiada do taksówki.

— Jedź pan powoli — zwracają się do kierowcy — bo nam się spieszy.

IDEAŁ WSPÓŁPRACOWNIKA

— Widzisz, ja mogę mojego sekretarza zostawić na cały dzień samego w biurze i wiem, co on robi w każdej chwili.

— Cóż takiego?

— Nic...

—— o ——

GADATLIWY

— Panie dyrektorze, proszę o zwolnienie, muszę iść do Kasy Chorych, bo sobie odmroziłem ręce — zgłasza się Leberman do swego szefa.

— To mnie nic nie obchodzi! Już panu sto razy mówiłem, żeby pan na ulicy nie gadał na taki mróz z rękami!

Dr. MILOSLAVICH

z Uniwersytetów w Buenos Aires, Berlinie i Wiedniu
SPECJALISTA W LECZENIU DRÓG MOCZOWYCH
TRYPER — SYFILIS — CHOROBY SKóRNE
KLINIKA OGÓLNA - PŁUCA - REUMATYZM - ŻOŁĄDEK

Obsługa osobista, bez felczerów
Wyleczenie gwarantowane
Elektryczność lekarska — Promienie ultrafioletowe
Leczenie abonowe.
Mówi się językami słowiańskimi i po niemiecku.
Nowy adres:
TALCAHUANO 1025
między Charcas i Santa Fe
(przedtem Lavalle 310)

Od godz. 9 do 10 rano i od 3 do 7 popoł.

KRóLEWSKO - HOLENDERSKI LLOYD

KARTY OKRĘTOWE I LLAMADA Z
POLSKI—RUMUNJI—LITWY—ESTONJI
Orania 22 września — Flandria 20 października
przystanie w **Montevideo, Santos, Rio de Janeiro, Bahia, Boulogne Sur Mer, Southampton i Amsterdam**

Agencja morska Dodero S. A.
KARTY OKRĘTOWE 3-ej KLASY od EUROPY
Agenty główne na Rio de la Plata
SARMIENTO 418 al 424
U. T. 7081 al 7085 Avenida — Bs. Aires
ROSARIO: Santa Fe 1131 — B. BLANCA: Chiclana 532-36

Compañía Internacional de Viajes
calle **SAN MARTIN 56** (pół kwadry od **Plaza Mayo**)
ZA PEZÓW 60

Może pan sprowadzić swą rodzinę pezów mies. Szyfskartę wysyłamy z Polski, a resztę spłaca Pan po 20 zaraz po zadatkowaniu.
Najstarsza i największem zaufaniem ciesząca się firma nasza udziela swym rodakom jak największe zniżki przy kupnie szyfskart do Polski i Llamad z Polski

Dr. S. SHAVELSON

Szef kliniki Szpitala **MUÑIZ**
po powrocie z podróży naukowych w klinikach w Paryżu Madrycie, Warszawie itd. obsługuje od dzisiaj
OSOBIŚCIE swoją klinikę od godz. 14 do 16 i od 20 do 21. W niedz. od 8 do9
CHOROBY WENERYCZNE, PŁUCA, ŻOŁĄDEK KREW, KOBIECE itd. PROMIENIE X DIATERMIA
Mówi się po polsku, rosyjsku, litewsku itd.
CHILE 1228 — U. T. 38, Mayo 1786

Każdy chory na
TRYPRA
WINIEN PAMIĘTAĆ, ŻE:

1) nie wolno mu przyjmować tanich abonamentów miesięcznych, które są oszustwem i przedłużeniem jego choroby.
2) nie przyjmować bezpłatnych porad i analiz, ponieważ są łapichłopstwem.
3) nie przyjmować płukań, jako przedawnionych i wywołujących komplikacje.
4) nie przyjmuj lekarstw bez przepisu lekarza, ponieważ działają na żołądek i nerki.

UDAJ SIĘ DO

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL
BRASIL 923
BEZ PRAKTYKANTÓW I SANITARJUSZY.
Godziny przyjęć: od 10 — 12 i od 15 — 21

„GŁOS POLSKI"
ROK X — BUENOS AIRES NIEDZIELA 11 WRZEŚNIA 1932 — Nr. 50

PIERWSZA POLSKA APTEKA W ARGENTYNIE
„ZDROWIE"

IGNACEGO FARBA (ze Lwowa)

Dyplomowany przez Uniwersytet Argentyński
LAVALLE 3100 esquina ANCHORENA — U. T. 62 - 7287
Sprzedaż wszelkich polskich lekartsw po cenach przystępnych. Zamówienia na lekarstwa z prowincji załatwiamy w najkrótszym czasie.
Gdzie nie mówią po polsku, tam nie jest Apteka Polska/ Zastrzyki po cenach przystępnych.
Dla czytelników „Głosu Polskiego" 10 proc. rabatu.

KOŁO KOBIET POLSKICH

przy Federacji "Dom Polski"
zorganizowało

BEZPŁATNĄ NAUKĘ KROJU

Zapisy w Sekretarjacie c. San Jose 1451

KLINICA MEDICA ESLAVA

Dyrektor ARNALDO A. BASSO
Choroby weneryczne, Syfilis i jego komplikacje
CHOROBY KOBIECE
Dla robotników tanie abonamenty
Leczenie pewne i nowoczesne. Dla kobiet osobny gabinet, obsługiwany przez lekarza kobietę
SARMIENTO 1011 czwarte piętro SARMIENTO 1011

JEDYNA POLSKA FOTOGRAFJA

Wykonuje wszelkie roboty fotograficzne po cenach ekonomicznych.
Za każde 12 fotografji jeden portret kolorowy
DARMO
Sprzedaż artykułów Fotograficznych dla Amatorów
Aparaty i Wstążki „Kodak"
CORDOBA 3814 BUENOS AIRES
Uwaga: Dla członków Towarzystw należących do Związku „Dom Polski" 10 proc. ustępstwo. U. T. 62-2218

HOTEL I RESTAURACJA
W. BANDURSKI

1044 - 1052 Calle LEANDRO N. ALEM 1044 - 1052
Nowootwarta Polska Restauracja. Kuchnia pierwszorzędna i tania — Na składzie wyborowe wędliny z własnej fabryki po cenach bardzo niskich.
CALLE RECONQUISTA 1041
Łóżka zawsze z czystą pościelą po 60 ct.

Choroby dziecięce

Dr. ARNALDO RASCOWSKY
Specalista Szpitali dziecięcych i Alvear
Poniedziałki, środy i piątki od 15 — 19
SANTA FE 2982 3 p. F.
U. T. 44 Juncal 4498

Dr. ALPEROWICZ

Lekarz Szpitala Ezrah i Fiorito
Dyplomowany w Rosji i Buenos Aires
Godz. przyjęć od 3 do 6 pp.
Specjalność choroby: kobiece, operacje, wewnętrzne i weneryczne
Corrientes 3147, 1 p.
U. T. 62, Mitre 6756

Zakład Krawiecki
M. SELSER

Wykonuje pierwszorzędne ubrania na miarę
Dla czytelników „Głosu Pols." specjalne warunki
c. SARMIENTO 4287

„ŚWIATOWID"
HOTEL I RESTAURACJA
S.PYTLIŃSKI

Reconquista 1084
Polska wyborowa kuchnia og Santa Fe Buenos Aires
Potrawy świeże i gorące
Łóżka zawsze z czystą pościelą
$ 0.80

AKUSZERKA POLKA

dyplomowana przez Uniwersytet w Buenos Aires
FILOMENA BENES BILEK
C. LIMA 1217
Przyjmuje codziennie od godz. 9 rano do 8 wieczorem
W niedzielę cały dzień
Panie Polski mogą się zwracać z całem zaufaniem, będąc przekonane, że zostaną solidnie załatwione.
U. T. 23, B. Orden 3389

Komunikacja morska z Europą

Przyjazd okrętów

Sierpień.		
13	Cabo San Augustin	28. VIII
14	Gen. San Martin.	24.VIII
16	Arlanza.	20. VIII
16	Orania.	29. VIII
17	Cap Arcona.	5. VIII
19	Belvedere.	27. VIII
20	Monte Pascoal.	1. IX
22	Conte Blancamo	9. IX
23	High. Chieftain.	7.IX
28	L'Antlantique.	17. IX
28	Sierra Nevada.	10. IX
29	Asturias.	13. IX

Odjazd okrętów

Wrzesień.		
10	Florida. Listy do g. 7.30 Wyjazd o g. 19. —	„ 8.
10	S. Salvada. Listy do g. 12.30 Wyjazd o g. 19. —	„ 2.
14	Duilio. Listy do g. 19.30 Wyjazd o g. 21. —	„ 29.
15	And. Star. Listy do g. 16.30 Wyjazd o g. 18. —	„ 6.
17	La Coruña. Listy do g. 12.30 Wyjazd o g. 19. —	„ 15.
19	Belle Isle Listy do g. 19 Wyjazd o g. 21.—	„ 21.
19	Cap Arcona. Listy do g. 19.30 Wyjazd o g. 21. —	„ 6.
21	Arlanza. Listy do g. 7.30 Wyjazd o g. 9.30. —	„ 11.
22	Orania. Listy do g. 1—2.30 Wyjazd o g. 19. —	„ 15.
22	Monarch. Listy do g. 11.30 Wyjazd o g. 19. —	„ 13.
26	G. San Martin. Listy do g. 12.30 Wyjazd o g. 19 —	„ 20.
27	C. Blancam. Listy do g. 19.30 Wyjazd o g. 21. —	„ 13.

DR. DUBROWSKI
z szpitala Rivadavia (akuszer) Specjalista w chorobach kobiecych (macica, jajniki, ciąża, porody).
Tryper, syfilis.
Godz. przyjęć od 17.30 — 20.—
Corrientes 623
i od 13 — 16 c. Palpa (wys. Fr. Lacroze 3209).
Do wizyt domowych U. T. 52 — 1653.

POLACY!!!

We wszystkich sprawach sądowych zwracajcie się do biura prawniczego
SARMIENTO 1011 pietro 5-te Bs. Aires
Godziny przyjęć: od 10 — 12 i od 16 — 19 popołudni
Adwokat: Dr. PIOTR PANDOL - TADICI
We wszystkich sprawach, jak to: Cywilnych, Handlowych, Kryminalnych, a także w nieszczęśliwych wypadkach na miejscu pracy, dajemy porady. Również tłumaczenia wszelkich dokumentów pisanie podań.

APEL KOŁA KOBIET POLSKICH W ARGENTYNIE

Obecny ciężki kryzys i wynikające stąd bezrobocie zmuszają nas do ogłoszenia
APELUJEMY DO WASZYCH SERC! .. .. ..
Niech nikt nie odmówi i ofiaruje używaną starą odzież dla swoich rodaków bez pracy.
Zbiórka rozpoczyna się natychmiast, przyjmujemy wszystko: używane ubrania, buty, koszule itd.
Nadsyłać na adres: c. San Jose 1451
KOŁO KOBIET POLSKICH
Przy Fed. „Dom Polski"

Dr. J. Fridman

Lekarz Szpitala Ramos Mejia, asyst. Prof. Vilina
SPECJALISTA: CHORÓB WEWNĘTRZNYCH, SERCA, PŁUC i ŻOŁĄDKA.
CHOROBY KOBIECE
Codziennie od godz. 15 do 17
We środy i piątki od godz. 20 do 21-ej
Ordynuje przy ul. BELGRANO 3119—U. T. 45 Loria 4244

Adresy

PRZEDSTAWICIELSTWA

Poselstwo. Poseł Minister Pełnomocny Rzpilitej Polskiej Dr. Wł. Maszurkiewicz, Rodriguez Peña 2012 przyjmuje interesantów we wtorki, czwartki i soboty, od 11-tej do 1-szej.

Wydział Konsularny, c. Leandro N. Alem 480; godz. urzędowe od 9-tej do 12-tej.

Patronat Polski Rosario, c. San Nicolas 831.

Patronat Polski, Córdoba
Bank Polski P. K. O.
Av. Leandro N. Alem 484 Bs-Airs

ORGANIZACJE

Federacja Towarzystw i Organizacyj Polskich "Dom Polski", c. San Jose 1451; U.T. 23 Buen Orden 7947.

Patronat. Bezpłatne biuro pośrednictwa Pracy i Pomocy dla Emigrantów — wjasność „Domu Polskiego Leandro Nueve Alem 484.

Schronisko dla Emigrantów — własność Tow. "Dom Poski, calle Quirno 928.

"Głos Polski", organ Związku Tow. i Organizacyj Polskich "Dom Polski", u. San Jose 1451, U.T. 23 Buen Orden7947.

Drukarnia "Domu Polskiego", calle San Jose 1451; U.T. 23 - 7947.

"Orędownik"— Av. Mitre 127 Posadas.

TOWARZYSTWA

Tow. "Wolna Polska", d. San Jose 1451. U. T. 23 - 7947

"Koło Kobiet Polskich" przy Federacji "Dom Polski" ul. San Jose 1451; U.T. 23 - 7947.

Tow. Polskie Dock-Sud Avellaneda, c. Billinghurst 1767.

Towarzystwo "Ognisko Polskie", c. Canning 2679.

Towarzystwo Polskie Robotnicze "Jedność" w Piñeyro, c. Giribone 568, c. c. Sr. Gubala.

Tow. Polskie w Rosario de Santa Fe c. San Nicolas 831.

Tow. Polskie Wzajemnej Pomocy. Rosario de Santa Fe, Pueblo Nuevo c. Frigorifico 289.

Związek Polaków w Berisso, c. Napoles 4222.

Tow. Polskie w Llavallol F. C. S. Sekcja Związku "Dom Polski" przy ul. Jose Hernandez 21.

Tow. Polskie (Sociedad Polaca) c. Manuel Quintana 885, Quilmes F. C. S.

Tow. Polskie im. Paderewskiego w Tucuman, c. D. Alvarez 557.

Tow. Polskie Wzajednej Pomocy w Santa Fe, c. Belgrano 3223.

Polski Związek Narodowy, calle 6-a "barrio los Talleres" Córdoba.

Tow. Polskie w Ingh. Wite, c. Avenuente 598.

Tow. Polskie w Bahia Blanca. c. General Paz 117.

Tow. „Orzeł Biały" w Resistencji. c. Pellegrini 700 Chaco.

Tow. Polskie Comodoro Rivadavia c. Correo 154.

Stowarzyszenie Samopomocy i Samo rozwoju. Colonia Timboy.

Tow. Żydów Polskich c Lavalle 2339 Buenos Aires.

ADRESY POLSKIE w Misiones i Paraguayu

Patronat Polski dla Misiones i Paraguayu z siedzibą w Posadas; Adres: Patronato Polaco, calle Buenos Aires 481, Posadas, Misiones, Rep. Argentina.

ORGANIZACJE

Związek Polski w Misiones i Paragwayu, org. naczelna, utworzona przez zfederowane towarzystwa. Adres: Michał Zubrycki, Apostoles Misiones.

Towarzystwo „Jedność" w Apostoles Adres: Sociedad Polaca "Union" Apostoles, Misiones.

Tow. im. Sobieskiego w Azarze. Adres: Michał Śniechowski, Azara Misiones.

Stowarzyszenie Opieki nad Młodzieżą Katolicką w Azarze. Adres: Mikołaj Jagas, Azara Misiones.

Tow. im. Kościuszki w Kazimierzowie. Adres: Aleksander Lagutt, Corpus, Misiones.

Związek Strzelecki w Posadas. Adres Paweł Rzeszut, c. Colón 203 Posadas, Misiones.

Tow. im. Sienkiewicza w Rokowych Borac, Adres: Piotr Pelliński, Corpus, Misiones.

Tow. "Postęp" w Cerro Cora. Adres Kazimierz Bresca, Cerro Cora, Misiones.

Tow. "Wiedza i Postęp" w Jakowie. Adres: Tomasz Maćków, Cerro Cora, Misiones.

MONTEVIDEO

Tow. im. Piłsudskiego, calle Capuro 612.

Dentysta-Technik M. PAWLUCIAK

C. TRIUNVIRATO 669 Dpt. A. U. T. 54 Darvin 3595
Przyjmuje od godz. 9-tej rano do 12 i od 2 do 9 wieczorem
W niedziele i święta od 10 do 3 popoł

Leczenie i plombowanie zębów .....$	3— 5—
Wyrywanie zębów zupełnie bez bólu ..„	2—
Złota korona 22 kar .....„	10—13—
Sztuczny ząb maciso 22 kar .....„	10—15—
Zęby białe na kauczuku .....„	3— 5—
Remont (Compostura) .....„	5—

Gwarancja długoletnia. Porady bezpłatne.
Przyjezdnych załatwia się natychmiast

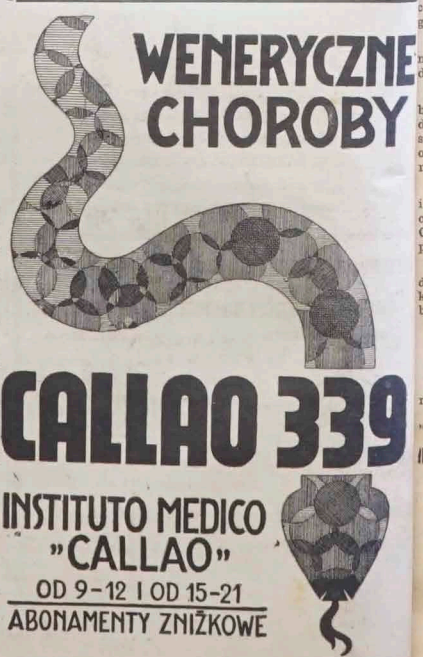

Bezp. Pomoce Lekars. dla Członków Towarzystwa Zarząd „Koła Pań" poda je do wiadomości wychodźtwaji z bezpłatnej pomocy lekarskiej mogą PP korzystać u następujących lekarzy:
Dr. MATERKO
Choroby krwi — kobiece
Codziennie od 5—7 wiecz.
Bme. Mitre 1049
Dr. RADCA IVANOVICH
Choroby weneryczne i kobiece
Przyjmuje we wtorki i czwartki od3 — 6
c. SARMIENTO 1011
Dr. HENRYK FEINMAN
Choroby żołądkowe, nerwowe, weneryczne, elektryzacja, elektroterapja, diatermia reumatyzm, astma itd.
Przyjm. codz. od 8—6
c. SUIPACHA 612
ZARZĄD „Koła Pań"
przy Fed. „Dom Pol."

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Notowania Banku Polsk. Kaso Op.

	Kupno	Sprzedaż
1 funt. szterling.	14.06.	14.47.
100 złotych	48.—	50.—
100 dol. am.	400.—	404.—
100 pes. Urug.	156.50	157.—
100 lir. włosk.	20.70	21.30
100 fr. franc.	15.81	16.27
100 m. niem.	95.93	98.73
100$000 reis. braz.	24.50	25.50

ZAKŁADY GRAFICZNE "DOMU POLSKIEGO"
Calle San Jose 1451 — U. T. 23, (Buen Orden) 7947.
Redaktor i Wydawca: Zarząd Fed. Polsk. Tow. „DOM POLSKI"